

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza a hodnocení volnočasových aktivit v Sušici

Analysis and assessment of leisure activities in Sušice

Šárka Dušková

Plzeň 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza a hodnocení volnočasových aktivit v Sušici“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni dne

.....

podpis autora

Obsah

Úvod.....	6
1. Volný čas	7
1.1 Definice volného času	7
1.2 Vývoj volného času.....	8
1.3 Funkce volného času	11
1.4 Různé pohledy na volný čas.....	12
1.5 Způsob trávení volného času v ČR	15
2 Charakteristika města Sušice	16
3 Analýza nabídky volnočasových aktivit v Sušici	18
3.1 Sportovní aktivity.....	18
3.1.1 Sportoviště města Sušice, p.o.	18
3.1.2 OFFPARK	21
3.1.3 Tělovýchovná jednota Sušice (TJ Sušice)	22
3.1.4 Lawn Tennis Club Sušice	23
3.1.5 Sportovní areál SOU a SOŠ Sušice	23
3.1.6 Judoclub Sušice.....	23
3.1.7 Judo klub Bobří Sušice	24
3.1.8 Nabídka sportovních aktivit základních škol.....	24
3.2 Kulturní a vzdělávací aktivity	25
3.2.1 Sušické kulturní centrum, p. o.	25
3.2.2 Nabídka kulturních aktivit v základních školách.....	30
3.2.3 Základní umělecká škola Františka Stupky (ZUŠ Františka Stupky).....	33
3.2.4 Sušické divadlo ochotníků, o.s.	34
3.2.5 Nabídka dalších volnočasových aktivit	35

4	Marketingový výzkum poptávky po volnočasových aktivitách v Sušici	39
4.1	Teoretický úvod do problematiky marketingového výzkumu	39
4.2	Metodika průzkumu	41
4.2.1	Metody průzkumu	41
4.2.2	Struktura dotazníku	43
4.3	Implementace dotazníku a cílová skupina respondentů	43
4.4	Statistický rozbor získaných dat	44
4.4.1	Celkové výsledky šetření	44
4.4.2	Rozbor odpovědí na jednotlivé otázky	45
5	Návrhy na zlepšení nabídky volnočasových aktivit v Sušici	54
	Závěr	58
	Seznam tabulek	59
	Seznam obrázků	60
	Seznam použitých zkratk	61
	Seznam použité literatury	63

Úvod

Předmětem bakalářské práce je problematika volného času a způsobu jeho využívání. Volný čas představuje část dne, ve které člověk není pod tlakem pracovních nebo školních ani osobních povinností, a může jednat podle vlastních zájmů. Je to časový prostor, ve kterém se může věnovat činnostem, které přinášejí regeneraci duševních i fyzických sil, působí radost a uspokojení člověka a přispívají k rozvoji osobnosti. Proto je zvláště v době, která klade velké nároky na pracovní nasazení a zvládání stresu, důležité zabývat se problematikou volného času a možnostmi pro efektivní využívání volného času. Analýzou právě těchto možností obyvatel města Sušice se tato práce zabývá.

Cílem práce je analyzovat nabídku volnočasových aktivit dostupných v Sušici a zhodnotit tuto nabídku v závislosti na potřebách a požadavcích obyvatel města, následně použít závěry plynoucí z výzkumu jako podklady k návrhům zlepšujících opatření. Práce je rozdělena do pěti kapitol, z toho první je věnována teoretickému vymezení volného času a jeho významu z různých úhlů pohledu, a ve druhé kapitole je uvedena stručná charakteristika města Sušice. Následující kapitola se již zabývá analýzou nabídky služeb v oblasti volnočasových aktivit, obsahuje charakteristiku organizací a zařízení pro volný čas, které ve městě působí a svou činností vytváří možnosti smysluplného využití volného času. Stěžejní část práce představuje kapitola čtvrtá, která se věnuje marketingovému výzkumu realizovanému mezi občany Sušice za účelem zjištění jejich preferencí a poptávky po volnočasových aktivitách. V rámci kapitoly je popsána metodika výzkumu a podrobný rozbor získaných dat. Výsledky průzkumu jsou v páté kapitole porovnány s poznatky získanými analýzou nabídky volnočasového vyžití, a na základě rozporů mezi současností nabídkou volnočasových aktivit a požadavků obyvatel jsou doporučena některá opatření, která by mohla vést ke zvýšení spokojenosti obyvatel.

1. Volný čas

První kapitola je věnována teoretickému vymezení volného času, jeho vývoji a funkcím. Následuje charakteristika volného času z různých pohledů a shrnutí poznatků z výzkumu volného času provedeného v roce 2009.

Volný čas je důležitou a stále se rozvíjející oblastí života dnešního člověka žijícího v moderní společnosti. Podle předního francouzského sociologa volného času Dumazediera (1966) spadá počátek existence této sociální instituce již do antického Řecka, ovšem její rozmach začal až v 19. a 20. století. S vyspělostí společnosti rostl fond volného času, a s ním také jeho význam. Zvláště od druhé poloviny 20. století začal hrát významnou roli v životě člověka, proto také začaly vznikat nové postupy a prostředky pro trávení volného času a důraz začal být kladen také na mimoškolní výchovu dětí a mládeže. Přístupy ke vnímání volného času se během vývoje měnily, stejně jako používaná terminologie. V současnosti se ovšem ustálily v jednotné podobě, která je využívána. (Hofbauer, 2004)

1.1 Definice volného času

V literatuře je možné nalézt velké množství definic volného času, které se do jisté míry prolínají či doplňují. Jako příklad lze uvést tyto:

„Volný čas je čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život. Někdy se vymezuje jako čas, který zbývá po splnění pracovních i nepracovních povinností.“ (Hofbauer, 2004, s. 13)

„Volný čas je možno chápat jako opak doby nutné práce a povinností a doby nutné k reprodukci sil. Je to doba, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybírat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění.“ (Pávková a kol., 2002, s. 13)

Německý filozof Pieper uvádí (Pieper, 1992 in Pávková a kol., 2002, s. 18) : „Volný čas, prázdnota, je především stav duše. Není dán jen objektivní skutečností dovolené či víkendu! ... Volný čas je právě ne-aktivitou. Je mlčením. Je ne-přiložením ruky k dílu. Samozřejmě je potřeba přikládat ruce k dílu ..., ale musí být i stav, kdy se nepustíme do práce, ale uvolníme se, sebe sama uvolníme, odevzdáme, jako se odevzdáváme ve spánku. ... Musíme však uvážít rozlišení, které se dnes jeví přespříliš zapomenuté či

setřené. Myslím rozlišení mezi přestávkou a volným časem. Smyslem přestávky je, že se zotavíme z práce kvůli práci. ... Ale smysl volného času je v něčem úplně jiném. Smyslem volného času není, abych mohl pracovat déle a bez poruchy ..., ale abych i v pracovní funkci, která mě omezuje na určitý aspekt reality a činí si nárok jen na jeden určitý díl mé duše, přesto zůstal člověkem, to znamená, abych si rozuměl a realizoval se jako bytost, která je zaměřena na celek skutečnosti.“

Dumazedier (1966, s. 444) definuje: „jako volný čas označíme každou činnost, která má čtyři základní vlastnosti: dvě negativní, určené vztahem k povinnostem, jež ukládá společnost, a dvě pozitivní, určené vztahem k potřebám osobnosti“. Zmíněné čtyři vlastnosti jsou tyto:

- Volný čas **osvobozuje** – je výsledkem svobodné volby a znamená osvobození od profesionální práce, školní práce a jiných základních závazků, které ukládají základní společenské instituce, např. rodina.
- Volný čas je **nezainteresovaný** – nemá žádný zjištný ani utilitární cíl.
- Volný čas je **hedonistické povahy** – vyznačuje se hledáním potěšení a radosti, jeho cílem je uspokojení potřeb jednotlivce.
- Volný čas **uspokojuje osobní požadavky** – umožňuje jedinci zbavit se únavy, osvobodit se od rutinních činností a svobodně uplatnit osobní kulturu. (Dumazedier, 1966)

Z definic vyplývá, že volný čas je část dne, ve které je člověk oproštěn od povinností, pracovních a jiných úkolů a má tedy možnost věnovat se zájmovým činnostem a uspokojovat tak své potřeby a rozvíjet svou osobnost.

1.2 Vývoj volného času

Oblast lidského života, která byla výše definována, neměla vždy takovou podobu, jako je tomu dnes. Během vývoje společnosti docházelo ke značným změnám ve způsobu života, zejména díky omezování nutnosti a povinnosti pracovat a také rozšiřování možností trávení volného času. K hlavním předpokladům rozvoje volného času patřil růst jeho podílu v životě člověka, což bylo způsobeno zkrácením pracovní doby u dospělých a odstraňování povinnosti pracovat u dětí a mladistvých. Dalšími faktory byly rozšiřování celkového objemu volného času celé populace a soustředění volného času do měst. Díky

procesu urbanizace totiž rychle rostl počet městského obyvatelstva jak absolutně, tak relativně vzhledem k celé populaci.

- **Zkracování pracovní doby** - zkracování námezdní práce dospělých i dětí přineslo významnou změnu v jejich každodenním životě, vznikala tak prostor pro dobrovolnou činnost, která mohla být vykonávána na základě vlastní volby. Ve vývoji délky pracovní doby však nedocházelo jen k redukci, například období absolutismu se vyznačovalo mimo jiné prodlužováním pracovní doby. Ve středověké Evropě lidé pracovali průměrně 2500 hodin ročně, což představuje 28,5 % celkového času. Rok obsahoval 215 – 190 pracovních dní díky velkému počtu náboženských svátků. S příchodem absolutismu však panovníci některé svátky rušili a navyšovali tak počet pracovních dní v roce. Například francouzský král Ludvík XIV. V polovině 18. století rozšířil roční rozsah práce na 3167 hodin, to představuje 36,2 % celého roku a průměrně 8,7 hodiny v každém dni.

Na začátku 19. století činila průměrná denní pracovní doba 12 - 14 hodin. Dlouhá desetiletí se usilovalo o legislativní vymezení její maximální délky, přesto ještě na počátku 20. století bylo běžné, že lidé pracovali 60 hodin týdně. Ve třicátých letech vzniká na mezinárodní úrovni požadavek na snížení pracovní doby na 40 hodin týdně. Tyto snahy ovšem přerušila druhá světová válka a k obnově dochází až v 50. letech 20. století.

V druhé polovině minulého století se ustanovuje ve většině zemí čtyřicetihodinový pracovní týden s tendencí dalšího zkracování. Pro porovnání se situací ve středověku a raném novověku je možné uvést délku pracovní doby přepočtenou na všechny dny v roce pro některé státy v roce 1978: v USA 5,9 hodiny denně, v Anglii 6,4 hodiny denně, ve Francii 7,7 hodiny denně. Jak bylo uvedeno výše, v polovině 18. století činila tato doba ve Francii 8,7 hodiny denně. Situaci v České republice na konci 20. století objasňují následující údaje: počet pracovních dní v roce činil 253, tedy 69 % roku, průměrná pracovní doba trvala 8,5 hodiny v pracovních dnech, což představuje 5,9 hodiny každý den. (Hofbauer, 2004)

- **Rozšiřování fondu volného času** - na vývoji volného času se velmi významně podílí demografické aspekty, které procházejí zvláště v posledních stoletích značnými změnami. Zvětšování objemu volného času je důsledkem jednak růstu lidské populace, jednak prodlužování délky života. Vývoj populace zaznamenává prudký nárůst poslední dvě století. Populace dosáhla hranice jedné miliardy až na počátku 19. století, přesněji

v roce 1804. Ke zdvojnásobení počtu lidí na Zemi došlo v roce 1927, tedy o více než století později. Dále se tempo růstu rychle zvětšovalo, ke zvýšení populace o další miliardu lidí bylo potřeba jen 32 let. Trvalo pouhých čtyřicet let (1959 – 1999), než se lidská populace zdvojnásobila, ze tří miliard na 6 miliard lidí. V roce 2011 překročil počet lidí na planetě hranici 7 miliard a dál strmě stoupá. (Hofbauer, 2004)

Na rozšiřování fondu volného času má kromě růstu populace svůj podíl také prodlužování lidského života. Příznivější podmínky pro život, méně namáhavé fyzické práce a zlepšující se zdravotní péče mají za následek zvyšování naděje dožití při narození. Toto souvisí s dalším jevem, který je ve společnosti možné pozorovat, a sice růstem počtu seniorů. „V období 1950-2000 stoupl celkový počet lidí starších 60 let na celém světě z 213 na 600 milionů (tedy 2,8krát) a tvořil plnou desetinu lidstva, do roku 2050 se předpokládá další růst jejich počtu na plné 2 miliardy. V Evropě tvoří senioři v současnosti 35 % celé populace a roste i počet lidí v tzv. čtvrtém věku (nad 80 let). V naší zemi se mezi roky 1950 a 1991 podíl šedesátiletých zvýšil z 12,5 na 17,8 % a v roce 2000 na 18,4 %; v roce 2005 má dosáhnout 20,3 % a v dalších desetiletích dále výrazně růst (až na 30,6 % v roce 2030).“ (Hofbauer, 2004, s. 29)

- **Přesun obyvatelstva do měst** – světový trend stěhování obyvatel do měst, nazýván také urbanizace, vede ke zvyšování absolutního i relativního počtu městského obyvatelstva, ke vzniku nových a rozrůstání existujících měst. Zatímco v roce 1800 tvořilo městské obyvatelstvo 2 % světové populace, na začátku 21. století žila ve městech polovina všech lidí a každý den se tento počet zvětšoval o 180 000. Proces migrace obyvatelstva do měst vykazuje vysoké tempo hlavně v rozvojových zemích, v roce 1999 se podíl městského obyvatelstva pohyboval kolem 36 % a podle odhadů Organizace spojených národů (OSN) by zde měla městská populace dosáhnout padesáti procent do roku 2020. V rozvinutých zemích se tempo růstu městského obyvatelstva zpomalilo a míra urbanizace se ustálila na 75 procentech, do roku 2030 má ve městech žít 84 % obyvatel. (Informační centrum OSN v Praze, 2005)

Stěhování obyvatel do měst má za následek soustředování jejich volného času do určitého územního a sociálního prostoru, dochází tak ke zvětšování objemu celkového volného času na určitém území. Vzniká tedy specifické prostředí, které umožňuje rozšíření nabídky volnočasových aktivit, zároveň ale podporuje vznik určitých rizik. Život ve městě umožňuje obyvatelům individuální i společné zájmové aktivity, také řadu

volnočasových aktivit organizovaných příslušnými institucemi. Zvláště u dětí a mladistvých tyto aktivity příznivě ovlivňují výchovu a snižují pravděpodobnost vzniku sociálních či výchovných rizik. Městské obyvatelstvo je však charakteristické i jistým pocitem anonymity a odtažitosti sociálních vztahů, což vytváří vhodné podmínky pro sociálně patologické jevy, například násilí, negativní závislosti apod.

Proces urbanizace má vliv také na volný čas venkovského obyvatelstva. V důsledku procesu ubývá celkový počet obyvatel venkova, což způsobuje zánik škol a kulturních zařízení v určitých oblastech, přičemž tato zařízení bývají tvůrci kulturního a společenského života v obci. Přesto však lze pozorovat postupné zmenšování rozdílů mezi venkovskou a městskou populací zejména díky rostoucí mobilitě venkovského obyvatelstva a rozvoji prostředků. Obyvatelé venkova mají možnost účastnit se volnočasových aktivit mimo bydliště a mohou komunikovat na dálku prostřednictvím Internetu a sociálních sítí a rozšiřovat tak sociální vztahy. (Hofbauer, 2004)

1.3 Funkce volného času

Mezi hlavní předměty zájmu sociologů volného času patří funkce volného času. Je zřejmé, že se tyto funkce v průběhu vývoje společnosti měnily, tedy volný čas ve středověku měl jiné funkce, než jaké funkce má volný čas v moderní době.

Jak Hofbauer (2008) uvádí, v poválečném období vymezil Dumazedier **psychologickou funkci** volného času, která zahrnuje tři oblasti: relaxaci, zábavu a rozvoj osobnosti.

- **Relaxace** – ve volném čase je člověk osvobozen od požadavků pracovního procesu a dalších povinností, může tedy probíhat regenerace psychických a fyzických sil.
- **Zábava** – dochází k rozptýlení a pobavení člověka, které přináší např. divadlo, kino, televize, koncerty, atd.
- **Rozvoj osobnosti** – je zajišťován činnostmi, které přispívají k intelektuálnímu, uměleckému rozvoji, ke tvořivosti a vzdělání.

V průběhu vývoje vymezeny další funkce volného času:

- **Psychologická funkce** je vnímána podobně jako v předchozím vymezení, představuje uvolnění, zábavu a rozvoj.
- **Sociální funkce** zahrnuje socializaci v různých sociálních prostředích, příslušnost ke skupinám vyjadřuje potvrzení vlastní osobnosti a sociální uznání.

- **Terapeutická funkce** nabývá v současnosti na významu, představuje totiž zdravý životní styl, prevenci proti chorobám a smyslový rozvoj.
- **Ekonomická funkce** představuje hospodářský význam volného času pro jednotlivce i společnost. Oproti koncepcím z počátku 20. století je zde volnému času přisuzován pozitivní vliv na uplatnění člověka v pracovním procesu, neboť přispívá k regeneraci sil a umožňuje tak lepší pracovní výkony člověka. Mimo to zahrnuje také výdaje účastníků vynakládané na volnočasové aktivity. (Hofbauer, 2008)

1.4 Různé pohledy na volný čas

Na problematiku volného času je nutné nahlížet z různých pohledů, neboť, jak je patrné už z vymezených funkcí volného času, důsledky jeho existence se projevují v mnoha oblastech života jedince a ovlivňují celou společnost.

- **Z ekonomického pohledu** je důležitý hospodářský přínos volného času, tedy způsob a míra, ve které se společnosti vrátí prostředky, které do této oblasti investovala. Volný čas je odvětvím, které je využíváno jak pro výchovnou a vzdělávací činnost, tak pro činnost komerční. Právě průmysl volného času bývá významným a prosperujícím odvětvím vyspělých tržních ekonomik, neboť zahrnuje zábavní průmysl (kina, zábavní parky, televize, koncerty), cestovní ruch (cestovní kanceláře, ubytovací a stravovací zařízení), ale také činnost organizací a zařízení pro volnočasové aktivity (sportovní, kulturní, společenské, atd.), provoz služeb souvisejících s relaxací a péčí o zdraví a krásu těla a v neposlední řadě výrobu potřeb pro volnočasové aktivity (např. oblečení pro sport a volný čas, sportovní náčiní, hudební nástroje, atd.). Ekonomický význam volného času spočívá také v tom, že při volnočasových aktivitách dochází k regeneraci sil pracujícího člověka. Je zřejmé, že odpočínutý pracovník je schopen lépe zvládat psychickou i fyzickou zátěž, řešit mezilidské vztahy na pracovišti, a tedy podávat lepší výkony. Mimo to mohou lidé při zájmových činnostech také získávat nové poznatky či dovednosti, které mohou být uplatněny v profesi a zvyšovat tak jejich kvalifikaci a výkonnost. (Pavláková a kol., 2002)

Za účelem získání představy o ekonomickém významu volného času v rámci České republiky lze uvést struktury vydání českých domácností. Průměrná peněžní vydání na individuální spotřebu domácností jsou tříděna podle mezinárodní klasifikace COICOP do 12 oddílů (potraviny a nealkoholické nápoje; alkoholické nápoje a tabák; odívání a obuv;

bydlení, voda, energie, paliva; bytové vybavení, zařízení domácnosti; zdraví; doprava; pošty a telekomunikace; rekreace a kultura; vzdělávání; stravování a ubytování; ostatní zboží a služby). (ČSÚ, 2014a) Tabulka 1 uvádí výši ročních výdajů domácností v jednotlivých oddílech (v měřicích jednotkách na osobu v Kč za rok) a procentní podíl oddílu na celkovém ročním spotřebním vydání v období mezi roky 2007 a 2013. Pro účel zhodnocení ekonomického přínosu volnočasových aktivit je vhodný oddíl rekreace a kultura, do kterého jsou zahrnuty výdaje na knihy, noviny a další výrobky pro rekreaci a kulturu, na rekreační a kulturní služby a na dovolenou s komplexními službami. Pro možnost porovnání jsou uvedeny hodnoty dalších dvou oddílů – potraviny a nápoje a doprava.

Tabulka 1: Průměrné peněžní vydání domácností na individuální spotřebu v ČR

Průměrné peněžní vydání domácností v ČR							
Období	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rekreace a kultura	10 930	11 816	11 856	11 823	11 588	11 289	11 225
% podíl	10,5	10,5	10,3	10,2	9,8	9,5	9,3
Potraviny a nápoje	20 866	22 571	22 222	22 844	22 546	23 777	24 448
% podíl	20,1	20,1	19,3	19,3	19,1	20,0	20,2
Doprava	11 189	12 421	12 105	12 409	12 889	12 732	13 240
% podíl	10,8	11,1	10,5	10,7	10,9	10,7	11,0

Zdroj: Vlastní zpracování, Český statistický úřad, 2014b

České domácnosti vydávaly ve sledovaném období za prostředky využití volného času asi 10 % celkových výdajů, což lze považovat za významnou část vzhledem k tomu, že tvoří téměř polovinu výdajů za potraviny a nápoje, které představují jednu z nejvýznamnějších složek výdajů domácností. Dále je zřejmé, že výdaje na volnočasové aktivity jsou srovnatelné s výdaji na dopravu, která je dnes velmi významným faktorem v životě spotřebitelů. Z dat ovšem vyplývá i to, že podíl zkoumaného oddílu klesá, zatímco podíl ostatních zmíněných má rostoucí tendenci.

- **Sociologický a sociálně psychologický přístup** zkoumá, zda aktivity provozované ve volném čase přispívají k modelaci a vývoji lidské osobnosti, k torbě mezilidských vztahů a jestli napomáhají tyto procesy optimalizovat. Zvláště v případě dětí a mládeže je důležité dbát na správné a vhodné trávení volného času, neboť se podílí na jejich výchově. Je zřejmé, že i v tomto směru jsou děti ovlivňovány sociálním prostředím, které je obklopuje. Nejsilnější vliv má do jisté doby rodina, rodiče představují pro děti vzory chování, ať už jsou tyto negativní či pozitivní. Pokud tedy rodiče

představují negativní vzor chování nebo nevedou své děti k volnočasovým aktivitám, mohou školy a další výchovná zařízení do jisté míry kompenzovat tento nedostatek kvalifikovaným pedagogickým vedením. Je totiž nutné, aby u dětí a mládeže docházelo k výchově a socializaci i v jejich volném čase a snižovalo se tak riziko ohrožení jejich vývoje. Absence pozitivních sociálních vazeb nebo dlouhotrvající pocit nudy zvyšují u dětí nebezpečí, že se dostanou pod vliv sociálně závadného prostředí, což se projeví například užíváním návykových látek, vandalismem, agresivitou a jinými nežádoucími jevy.

- Z **politického hlediska** je nutné zvažovat, jakým způsobem a do jaké míry zasahuje stát do volného času obyvatelstva, jaká bude školská politika a zda bude v rámci ní věnována dostatečná pozornost i volnočasovým zařízením. Stát prostřednictvím státních orgánů ovlivňuje možnosti využívání volného času prostřednictvím:

- „Zakládání a financování zařízení pro volný čas dětí a mládeže,
- Pomoci organizacím, sdružením a spolkům pracujícím s dětmi a mládeží,
- Tvorby podmínek pro uspokojování spontánních aktivit dětí a mládeže mimo organizovanou činnost,
- Vytváření kladných postojů dospělých členů společnosti k dětským aktivitám ve volném čase,
- Konstituování pedagogiky volného času a přípravy profesionálních i dobrovolných pedagogů pro tuto činnost,
- Ochrany před nepřiměřenou komercializací.“ (Pávková a kol., 2002, s. 16)

Nabídka aktivit pro volný čas ve městech by měla tvořit funkční systém, na kterém by se měli podílet všichni zúčastnění. Při tvorbě a provozu systému by měly být využívány státní a obecní zdroje a nemělo by docházet k upřednostňování určitých institucí či organizací.

- **Zdravotně-hygienický pohled** zvažuje, jak lze prostřednictvím volnočasových aktivit podporovat zdravý duševní a tělesný vývoj člověka. Zabývá se i uspořádáním denního režimu, výkonnostní křivkou jedince a duševní hygienou, neboť správné využívání volného času se promítá ve zdravotním stavu člověka.

- Z **pedagogického a psychologického hlediska** je důležité zabývat se věkovými a individuálními odlišnostmi jedinců a přizpůsobovat jim využívání volného času za účelem co možná nejlepšího uspokojení biologických i psychologických potřeb.

Pedagogické ovlivňování volného času by mělo podporovat aktivitu dětí a mládeže, která by měla přinášet uspokojení potřeb nových dojmů, seberealizace, sociálních kontaktů, atd. Tyto aspekty jsou nezbytné pro správný rozvoj jak tělesných a duševních vlastností, tak i sociálních vztahů. Ovlivňování volného času má v tomto významu dva úkoly:

- Výchovu ve volném čase – naplňování volného času smysluplnými aktivitami rekreačního či vzdělávacího charakteru
- Výchovu k volnému času – vytváření návyků pro budoucí trávení volného času prostřednictvím seznámení s druhy volnočasových aktivit, možnostmi kvalitního trávení volného času. (Pávková a kol., 2002)

1.5 Způsob trávení volného času v ČR

Jak již bylo uvedeno výše, vývoj společnosti přináší značné demografické a společenské změny, které přímo ovlivňují volný čas. Mění se nejen objem volného času, který mají lidé k dispozici, ale i způsob jeho využívání. Tyto parametry se samozřejmě liší i v současnosti, zejména vlivem rozdílného způsobu života v jednotlivých oblastech světa a různé míry vyspělosti dané oblasti. Získat přehled o situaci v České republice lze díky výsledkům výzkumu realizovaného Centrem pro výzkum veřejného mínění v listopadu 2009. Na reprezentativním vzorku 1082 osob starších 15 let bylo zkoumáno, kolik volného času mají lidé ve všední dny a o víkendu a jakým volnočasovým aktivitám se většinou věnují. Výsledky šetření ukázaly, že nejvíce volného času mají lidé o víkendu, asi čtvrtina dotázaných má v sobotu a v neděli 10 – 14 volných hodin, 7 až 9 hodin volna má další téměř čtvrtina lidí a 6 nebo 7 hodin na volnočasové aktivity má dalších asi 24 procent. Ve všední den má třetina dotázaných k dispozici 3 – 4 hodiny volného času, čtvrtině lidí zbývá jen hodina nebo dvě hodiny volna a pouze 18 % populace může strávit podle sebe 5 – 6 hodin. Další otázka zjišťovala, jakým aktivitám se lidé nejčastěji věnují ve svém volném čase. Nejvíce tráví lidé volný čas u televize, druhou a třetí nejčastější aktivitou je společně četba a sportování. Vedle toho také často tráví volný čas s přáteli a známými, s rodinou, a také procházkami a venčením psů. Oproti výsledkům z roku 2004 vzrostl čas strávený u počítače a naopak méně času lidé věnují péči o zahrádku. Největší změna však byla zaznamenána u domácích prací, této činnosti se věnuje ve volném čase o 2/3 méně dotázaných než v roce 2004. Z výzkumu ovšem není jasné, zda lidé skutečně vykonávají méně domácích prací, nebo jestli lidé změnili vnímání volného času, a péči o domácnost do něj nezařazují. (Šamanová, 2010)

2 Charakteristika města Sušice

Bývalé královské město Sušice leží v okrese Klatovy, který je součástí vyššího územního celku, Plzeňského kraje. Díky své poloze v šumavském předhůří je nazýváno Brána Šumavy a bývá častým cílem turistů nebo jedním z východisek do centrální Šumavy. Svou proslulost nejen v tuzemsku, ale i ve světě, získala však Sušice výrobou sirek značky SOLO, jejíž historie sahá až do roku 1839. Výroba v Sušici však byla ukončena v roce 2008. V současnosti žije ve městě Sušice na rozloze 4,5 ha asi 11 tisíc obyvatel.

Sušice se rozkládá uprostřed Svatoborské vrchoviny na obou březích řeky Otavy. Zde ji nechal vystavět český král Přemysl Otakar II. ve 13. století jako centrum obchodu a řemesel. O tom, že město nevzniklo z již existující osady, svědčí pravidelné obdélníkové náměstí a pravidelně uspořádané ulice.

Město, které prošlo vývojem trvajícím osm století, má dnes podobu moderního města, které se stará o blahobyt svých obyvatel. Sestává z šestnácti částí a od roku 2003 je obcí s rozšířenou působností pro 30 obcí. (Šumava.net, nedatováno a)

Ve městě dnes žije více než 11 tisíc obyvatel, přesný počet k 31. 12. 2013 činil 11 277, struktura obyvatel podle věkových kategorií je zobrazena v tabulce 2.

Tabulka 2: Struktura obyvatelstva

Věk obyvatel	0 – 14 let	15 – 64	65 a více
Počet celkem	1655	7414	2208
Počet mužů	849	3687	876
Počet žen	806	3727	1332

Zdroj: Vlastní zpracování, data ČSÚ, 2014c

Věková struktura obyvatelstva Sušice je v souladu s celorepublikovým trendem, tedy největší počet obyvatel patří do skupiny produktivního věku (15 až 64 let). Druhou nejpočetnější skupinou jsou lidé starší šedesáti pěti let a nejméně je dětí do 15 let. I zde tedy dochází ke stárnutí populace, což vede k určitým společenským změnám, které je nutné reflektovat. Kromě toho je i zde vykazován přirozený úbytek obyvatelstva. Zatímco za rok 2013 bylo živě narozených 106, zemřelo 130 obyvatel. Celkový přírůstek obyvatelstva je proto důsledkem migrace obyvatel, migrační saldo totiž převyšuje přirozený úbytek obyvatelstva. (ČSÚ, 2014c)

Co se týče hospodářské činnosti, nad výrobními podniky dnes převažují poskytovatelé služeb. Vedle drobných podnikatelů působících v oblasti řemeslné činnosti, například

zámečnictví, klempířství, umělecké kovářství či truhlářství, podniká zde i celá řada větších výrobců. V sektoru služeb podniká v Sušici celá řada firem i živnostníků a vytváří tak nabídku široké škály služeb zákazníkům. Z oblasti financí působí banky, pojišťovny, ale i účetní a ekonomické poradenství. Péči o krásu a zdraví zajišťuje několik kadeřnictví, masérů, solárií a kosmetických salónů. Další služby jsou poskytovány cestovní kanceláři, advokátní kanceláři, reklamními agenturami. Velkou část tohoto sektoru tvoří poskytovatelé ubytování a stravování, jsou zde ovšem provozovány i restaurace, kavárny, vinárny, bary, k těmto na konci roku 2014 přibyl místní pivovar s vlastním výčepem a restaurací. (ŠumavaNet.cz, nedatováno b)

V Sušici existují také organizace poskytující služby v oblastech vzdělávání, zdravotnictví a sociální péče. Většina těchto služeb lze zařadit do kategorie netržních služeb (takové, které neprocházejí tržním mechanismem a jsou poskytovány bezúplatně, například veřejné školství, či zdravotnictví). V oblasti školství zřizuje město Sušice dvě mateřské školy, dvě základní školy a základní uměleckou školu. Střední školství je v Sušici tvořeno dvěma školami, přičemž obecné vzdělání poskytuje Gymnázium a vzdělání odborné studenti získávají ve Střední odborné škole – Středním odborném učilišti. Tato škola nabízí několik studijních oborů a řadu učebních oborů. (ŠumavaNet.cz, nedatováno c)

Zdravotní péči pro obyvatele ze Sušice a také rozsáhlé spádové oblasti poskytují Nemocnice Sušice, o.p.s. a Poliklinika Sušice spol. s r.o. a řada lékařů provozujících soukromou praxi. Pacientům jsou tedy k dispozici jak praktičtí, tak odborní lékaři, také pohotovost pro dospělé a nepřetržitá pohotovost pro děti a dorost. Sociální služby a pomoc pro občany se sníženou soběstačností či se zdravotními problémy zajišťuje příspěvková organizace Sociální služby města Sušice. Organizace přináší pomoc v několika krocích, zřizuje totiž sociální poradnu, dále pečovatelskou a odlehčovací službu, a konečně také domov pro seniory. (Sociální služby města Sušice, nedatováno a)

Kromě výše zmíněných služeb je v Sušici dostupné velké množství volnočasových zařízení, která nabízejí vyžití v oblasti sportu, kultury i vzdělání. Tyto budou předmětem analýzy v další části práce.

3 Analýza nabídky volnočasových aktivit v Sušici

Analýza nabídky volnočasových aktivit je provedena na základě charakteristiky organizací, které zajišťují možnost aktivního využití volného času. Jedná se o sportoviště, kulturní zařízení, vzdělávací zařízení zaměřené na děti a mládež, zájmové spolky, jejichž činnost tvoří nabídku organizovaného i neorganizovaného vyžití v celoročních či sezonních provozech nebo na pravidelně pořádaných akcích. V této kapitole je právě tato činnost analyzována na základě informací dostupných v informačních zdrojích a interních informací poskytnutých pracovníky či členy jednotlivých organizací. Při analýze nabídky volnočasových aktivit je také využito výsledků marketingového výzkumu, provedeného mezi obyvateli Sušice, kterému se věnuje kapitola číslo 4.

Volnočasové aktivity ve městě Sušici jsou pro přehlednost členěny do kategorií podle zaměření činností, tedy na sport, kulturu a vzdělání. V každé kategorii jsou charakterizovány jednotlivé organizace a jejich nabídka aktivit.

3.1 Sportovní aktivity

Ve městě Sušice je významná část sportovních zařízení koncentrována do jedné oblasti nedaleko centra v blízkosti řeky Otavy. Tvoří tak ucelený komplex (nazývaný Fuferna, nebo Na Fufernách), který nabízí širokou škálu sportovních aktivit. Zájemci o aktivní odpočinek zde naleznou zimní stadion, krytý plavecký bazén, vedle toho také moderní atletický stadion s tartanovou dráhou, fotbalové hřiště s umělým trávníkem, tenisové kurty, adrenalinové lanové centrum a také venkovní koupaliště a skatepark. V těsné blízkosti komplexu vede cyklostezka vhodná také pro in-line bruslení.

3.1.1 Sportoviště města Sušice, p.o.

Významná část těchto sportovišť patří pod správu města. Organizace **Sportoviště města Sušice, p.o.** vznikla počátkem roku 2013 jako příspěvková organizace města Sušice za účelem správy a provozu městských sportovišť, mezi které patří sportovní areál - bazén, letní koupaliště, skatepark a sportovní hala. (Sportoviště města Sušice, 2013a)

- **Sportovní areál - bazén** je moderní sportovní zařízení, které vzniklo v červenci roku 2014, kdy byl ke stávajícímu zimnímu stadionu přistavěn objekt krytého bazénu. Pro odbavení návštěvníků se používá společná recepce a online rezervační systém.

- **Zimní stadion** lze využívat celoročně. V období od září do konce března je v provozu ledová plocha, která je vhodná k rekreačnímu bruslení, hokejovým tréninkům a zápasům či kurzům krasobruslení. Z velké části je stadion v této době využíván sportovními kluby či školami k pořádání tréninků či zápasů. Přístup veřejnosti je omezen na hodiny **veřejného bruslení**, které jsou organizovány zpravidla pětikrát až šestkrát týdně, přičemž některé hodiny jsou určeny pro rodiny s dětmi. Ve zbývající části roku je na zimním stadionu instalován multifunkční sportovní povrch, který je vhodný pro provozování **míčových her, tenisu i in-line bruslení**. Kromě toho je v objektu zimního stadionu zřízena **lezecká stěna**, kterou mohou zájemci využívat po celý rok sedm dní v týdnu a to buďto samostatně, nebo za přítomnosti instruktora. (Sportoviště města Sušice, 2013b)

- Objekt **krytého bazénu** sestává z bazénové haly s kapacitou 141 osob, relaxační a fitness části. **Bazénová hala** má kapacitu 141 osob, průměrná návštěvnost v období od července (byl zahájen provoz) do prosince roku 2014 byla 346 osob za den. (Hamák, 2015) Vybavení bazénové haly umožňuje jak kondiční plavání, tak zábavu a rekreaci pro rodiny s dětmi. Především pro sportovní plavání je určen **plavecký bazén** s délkou 25 metrů a čtyřmi plaveckými drahami, pro tento účel je také vybaven skokanskými bloky a analogovou časomírou. Unikátem bazénu je však jedinečná technologie **protiproudu**, která umožňuje simulaci umělého vodáckého kanálu s říčním prouděním. Je proto ideální ke kajakářským tréninkům nebo pro nácvik chování v divoké řece v rámci plaveckých kurzů. Pro chvíle zábavy a rekreace je vhodný **zábavní bazén**, který je doplněn divokou řekou, chrličí a masážními tryskami. Zábavní část plavecké haly doplňuje sedmdesát metrů dlouhý **tobogán**, který je do jisté míry také unikátem. Po celé délce je veden vně budovy a vnitřek tubusu je vybaven světelnými diodami, které umocňují zážitek z jízdy. Součástí bazénové haly jsou také dvě **vířivky** s celkovou kapacitou 25 osob. Odpočinek a relaxaci zde poskytuje voda o teplotě 34 °C a masážní trysky na stěnách a dnu vířivek. Pro nejmenší návštěvníky bazénu je určeno **brouzdaliště** doplněné skluzavkou a fontánovými tryskami. Hloubka vody zde dosahuje 0,38 metru a zajišťuje tak bezpečnost dětí. Přimo z bazénové haly je přístup na venkovní terasu umístěnou na střeše objektu, která za slunného počasí umožňuje odpočinek na čerstvém vzduchu a výhled na zeleň při řece Otavě. Během školního roku jsou organizovány předplacené **plavecké kurzy** jak pro děti, tak pro dospělé. Pro nejmenší děti do 3 let je určen kurz BABY plavání, pro děti od tří do šesti let pak kurz Plavání dětí s rodiči. Kurz Plavání dětí probíhá v pěti kategoriích

podle věku a plaveckých dovedností dítěte, v nabídce jsou tyto úrovně plavecké výuky: přípravná plavecká výuka, základní plavecká výuka, zdokonalovací plavecká výuka, sportovní plavání a závodní plavání. Pro dospělé, kteří neumějí plavat nebo trpí strachem z vody, je určen kurz „Učíme se plavat“, a ti, kteří disponují základními plaveckými dovednostmi, se mohou přihlásit do zdokonalovacího kurzu. Provozní doba plaveckého bazénu během školního roku je od 14:30 do 22:30 ve všedních dnech a o víkendech od 10:00 do 21:30, kromě toho probíhá každé úterý a čtvrtek od 6:30 do 8:00 kondiční plavání. V období letních prázdnin je bazén v provozu denně od 10:00 do 21:30.

Saunová část je ideální pro relaxaci a obnovení duševních i fyzických sil a také při léčbě určitých zdravotních problémů. Je tvořena klasickou **finskou saunou, parní saunou, ochlazovacím bazénkem a prostorem na relaxaci**. Relaxační část je možno využít buďto samostatně, nebo společně s bazénovou halou, a to v době od 16:00 do 21:00. Saunování pro děti je vyhrazeno pro rodiče s dětmi do 12 let a probíhá v sobotu za snížené teploty. (Sportoviště města Sušice, 2013c)

- Součástí sportovního areálu je také **fitness centrum**, kde mohou návštěvníci využít posilovnu, velký zrcadlový sál a malý sál, k dispozici jsou také šatny se sprchami a toaletami. **Posilovna** je vybavena moderními posilovacími stroji a speciální sportovní podlahou, která zajišťuje bezpečné a pohodlné sportování. Kvalifikovaný personál nabízí služby jako osobní trénink, tvorbu cvičebního plánu a také výživové poradenství. Ve všední dny je posilovna přístupná od 9:00 do 21:00 a o víkendech od 16:00 do 21:00. **Velký zrcadlový sál** je zařízen zrcadly a speciální sportovní podlahou a vybaven moderními pomůckami. Probíhají zde lekce celé řady cvičebních stylů určené pro děti, muže i ženy, vedené zkušenými instruktory. V nabídce je mnoho druhů cvičení, jak aerobních, tak zaměřených na posilování těla i těch s prvky tance - **kruhový trénink, piloxing, port de bras, power jóga, twerk, pilates, břišní tanec, cvičení pro těhotné**.

Přihlašování na jednotlivé lekce probíhá pomocí online rezervačního portálu, kde je zveřejňován rozvrh cvičení a také aktuální obsazenost termínů. V **malém sále** probíhá cvičení spinning, k tomuto účelu je vybaven speciálními koly – spinnery. (Sportoviště města Sušice, 2013d)

• **Letní koupaliště** v současnosti prochází rekonstrukcí, která přinese modernizaci bazénů, technologie úpravy vody a také objekt převlékárny a toalet se sprchami. Budou také přidány nové zábavní atrakce pro děti i dospělé a vytvořen prostor pro relaxaci a odpočinek. Tyto úpravy jsou prováděny za účelem zvýšení komfortu, pohodlí a také

bezpečnosti návštěvníků koupaliště, což povede ke zkvalitnění nabízené služby. (Sportoviště města Sušice, 2013e)

- **Skatepark** byl nově vybudován a otevřen pro veřejnost v létě roku 2013. Na ploše 600 m² jsou umístěné betonové překážky vhodné pro jízdu na skateboardech, in-line bruslích a také BMX kolech. (Mystic Constructions, nedatováno)
- Cyklistická stezka - podél sportovního komplexu vede první etapa asfaltové **cyklistické stezky**, kterou nechalo Město Sušice vybudovat nejen pro cyklisty, ale i pro in-line bruslaře či pěší chodce. Tato část stezky začíná u lanového parku a proti proudu řeky Otavy pokračuje až k nedaleké vesnici Dlouhá Ves. Prochází lesoparkem Luh a malebným okolím řeky a poskytuje tak sportovcům i chodcům příjemné prostředí ideální pro relaxační procházku i sportovní výkon. Druhá etapa navazuje v opačném směru přes historické centrum města k vodáckému tábořišti na břehu řeky a končí u železničního mostu za městem. Tento sušický úsek je součástí Otavské cyklostezky, která spojuje šumavskou Modravu a soutok Otavy s Vltavou pod hradem Zvíkov. (Holá, 2009)

3.1.2 OFFPARK

OFFPARK je outdoorové centrum, které přináší sportovní a zážitkové aktivity v Sušici, i jinde na Šumavě, provozovatelem je OFFPARK s.r.o. Z jejich nabídky si vyberou lidé všech věkových kategorií, kteří chtějí svůj volný čas trávit aktivně. Součástí sušického sportovního komplexu je **Lanový park** zasazený do prostředí lesoparku Luh podél řeky Otavy. Vyznavačům nevšední zábavy park nabízí zážitek při zdolávání překážek na dráze v korunách stromů. Dráha se nachází 6 až 9 metrů nad zemským povrchem a tvoří ji 34 překážek a jedna lanovka. Lanový park je v provozu od dubna do října o sobotách a nedělích od 10 do 16 hodin. V hlavní sezoně, od července do srpna, je park přístupný denně. Návštěvníkům je zapůjčeno profesionální horolezecké vybavení a poskytnuta vstupní instruktáž a dohled kvalifikovaným instruktorem po celou dobu lezení. Pro děti, které nedosahují minimální požadované výšky 140 cm, je k dispozici dětský lanový park, vybudovaný v menší výšce a s překážkami nižší obtížnosti.

Offpark poskytuje i další služby pro aktivní odpočinek, například **půjčování in-line bruslí** či raftů. Služba **Raftem po Otavě** zahrnuje zapůjčení raftu a nezbytného bezpečnostního vybavení, vstupní instruktáž a odvoz raftu zpět do Sušice. Pro milovníky adrenalinových zážitků jsou pak v nabídce paragliding, paintball nebo terénní sjezd na koloběžkách. Zájemci o létání se mohou s **paraglidingem** seznámit v rámci jednodenního

kurzu, při kterém získají základní informace z aerodynamiky, meteorologie a techniky pilotáže a za pomoci a dohledu zkušených instruktorů vyzkouší na louce s malým převýšením techniku startování a zatáčení. Po zvládnutí tohoto úvodního kurzu pak mají možnost zúčastnit se standardního vícedenního kurzu létání. **Paintball** – akční bojovou hru – organizuje outdoorové centrum pro skupiny 6 a více osob v prostředí bývalých vojenských budov. Hráčům je zapůjčeno profesionální paintballové vybavení včetně kombinézy, ochranné masky a chráničů, pušky a barevných kuliček, které slouží jako náboje. Aktivitu je možné využívat celoročně. Na ty, kteří se rozhodnou vyzkoušet **terénní koloběžky** čeká pět kilometrů dlouhý sjezd z vrcholu Svatobor na speciálních koloběžkách. V ceně je zahrnuto vyvezení na vrchol a proškolení o ovládání masivní terénní koloběžky s kotoučovými brzdami a doprovod instruktora po celé trase. (Offpark, 2008 – 2014)

3.1.3 Tělovýchovná jednota Sušice (TJ Sušice)

Atletický stadion, provozovaný spolkem Tělovýchovná jednota Sušice, se nachází v těsné blízkosti Lanového centra a Sportovního areálu – bazénu. Součástí stadionu je tartanová atletická dráha, atletické sektory (skok daleký, skok vysoký, skok o tyči, vrh koulí, vrh kladivem), hřiště na kopanou s umělým travnatým povrchem a také travnaté fotbalové hřiště, vedle toho také kurty na nohejbal a volejbal. V přízemí divácké tribuny jsou k dispozici šatny a sociální zařízení. Stadion je využívám zejména pro tréninky fotbalových týmů a dalších sportovních družstev TJ Sušice a také k pořádání zápasů a atletických soutěží. TJ Sušice sdružuje členy v šesti oddílech: Asociace Sport pro všechny, Atletika, Kopaná, Lední hokej, Nohejbal a Odbíjená a významnou měrou ovlivňuje sportovní výchovu v Sušici. Nejpočetnější je **oddíl kopané**, který čítá 151 dětí. Věnuje se přípravě fotbalistů v týmech mladší přípravek, starší přípravek, mladší žáci, starší žáci, mladší a starší dorost, muži A, muži B a stará garda. Každoročně pořádá i **Otava Cup**, mezinárodní mládežnický fotbalový turnaj, kterého se účastní více než 50 žákovských a dorosteneckých družstev z mnoha zemí Evropy. (Fotbal TJ Sušice, nedatováno). **Oddíl ledního hokeje** tvoří týmy přípravek, dorost, junioři a muži, navštěvuje ho 112 dětí. V zimní sezóně probíhají tréninky na zimním stadionu, hokejisté se účastní také řady turnajů. Mezi členy **volejbalového oddílu** jsou taktéž zástupci různých věkových skupin, kromě pravidelných tréninků se hráči účastní mnoha turnajů a přeborů, celou řadu z nich pořádají – například SUVOSU (Sušická volejbalová soutěž),

turnaj O soudek města Sušice, O pohár města Sušice a další. (Volejbal Sušice, nedatováno)

3.1.4 Lawn Tennis Club Sušice

Nabídku sportovního vyžití v areálu Na Fufernách uzavírají **tenisové kurty**. Správu a údržbu kurtů včetně zázemí pro hráče v podobě šaten a sociálního zařízení zajišťuje občanské sdružení **Lawn Tennis Club Sušice**. Tato organizace se stará o tenis v Sušici od roku 1993, v současné době má asi 200 členů. V průběhu letní sezóny zde probíhají tréninky a jsou organizovány turnaje pro děti i dospělé. Klub se také angažuje v závodní činnosti, má zastoupení v oblastních přeborech II. a III. třídy na úrovni žáků, dorostu a dospělých. Tenis si zde však mohou zahrát i sportovci, kteří nejsou členy klubu. Mají možnost pronajmout si hrací dvorec na požadovaný počet hodin nebo zaplatit si hru se členem klubu. Hrací doba je v dubnu a květnu od 13 do 20 hodin, od června do srpna 8 až 21 hodin a v září od 13 do 19 hodin. Kromě sportovních zařízení soustředěných do tohoto komplexu jsou v Sušici k dispozici i další sportoviště, existují zde také sportovní kluby, které sdružují členy a starají se o jejich sportovní přípravu. (LTC Sušice, nedatováno)

3.1.5 Sportovní areál SOU a SOŠ Sušice

Sportovní areál SOU a SOŠ Sušice je sportoviště provozované střední odbornou školou. Areál je tvořen **sportovní halou, fotbalovým hřištěm** a hřištěm na **beach volejbal, atletickým okruhem a tenisovými kurty**. Halu i venkovní hřiště si mohou zájemci rezervovat jednorázově nebo dlouhodobě pro pravidelné využívání. Součástí haly je také **posilovna**, která je v provozu od pondělí do soboty vždy v odpoledních hodinách, a **zrcadlový sál**, kde mohou zájemci navštěvovat lekce různých druhů skupinových cvičení. V průběhu školního roku, tedy od září do června, pořádá sportoviště **tenisovou školu** pro zájemce všech kategorií. K tréninkům, které se pro každou kategorii konají jednou týdně, jsou využívány jak venkovní kurty, tak krytá hala, díky tomu mohou probíhat za každého počasí. (SOŠ a SOU Sušice, nedatováno)

3.1.6 Judoclub Sušice

Judoclub Sušice je sportovní klub s více než třicetiletou tradicí, který poskytuje výuku klasického i sportovního juda, sebeobrany a speciální sebeobrany pro ženy. V současné době má klub 48 členů. Zaměřuje se na sportovní přípravu judistů ve věku 5 až 18 let,

kteří mají v klubu největší zastoupení, ale přijímá sportovce všech věkových kategorií, jak muže, tak ženy. Tréninky probíhají každé pondělí a čtvrtek rozdělené do kategorií podle věku na přípravku (7 – 10 let) a žactvo (11 – 14 let), přičemž judisté starší patnácti let trénují společně s žáky. Kromě tréninků se judisté pravidelně zúčastňují soutěží v rámci celé České republiky, kde zaznamenávají značné úspěchy. (Judoclub Sušice, nedatováno)

3.1.7 Judo klub Bobři Sušice

Judo klub Bobři Sušice je oddíl juda fungující v Sušici od roku 2011 pod záštitou stejnojmenného občanského sdružení. Zabývá se výchovou judistů, zejména dětí a mládeže do patnácti let. Kromě dětí je členy oddílu také několik dospělých a každý další je vítán. V současné době trénuje celkem 28 dětí, pravidelně se účastní krajských i národních soutěží a přeborů. Tréninky probíhají dvakrát týdně, dospělí a pokročilí pak trénují jednou týdně. (Judo klub Bobři Sušice, nedatováno)

3.1.8 Nabídka sportovních aktivit základních škol

Z hlediska výchovy a pozitivního ovlivňování vývoje dětí je důležitá nabídka volnočasových aktivit určených právě pro děti do 15 let. Na té sportovně zaměřené se podílí také dvě základní školy. Děti navštěvující danou školu mají možnost navštěvovat **zájmové kroužky**, které školy nabízejí. Zájmové kroužky jsou organizovány v průběhu školního roku, každý probíhá jednou týdně vždy před začátkem, nebo po konci vyučování. Po zapsání dítěte na daný kroužek a zaplacení poplatku je jeho účast povinná.:

- **Základní škola Sušice**

Žáci prvního stupně mají možnost navštěvovat kroužek **zumby, břišních tanců** a **pohybové hry**, pro žáky druhého stupně jsou určeny **atletika, aerobic, nohejbal** a **volejbal**. (ZŠ Sušice, Lerchova ulice, nedatováno)

- **Základní škola T. G. Masaryka**

Pro všechny žáky bez věkového omezení jsou připravovány sportovní kroužky **volejbalu** a **fotbalu**, další jsou určeny pro konkrétní ročníky: **sportovní hry, přehazovaná** (žáci 3. – 5. tříd), **moderní tance** (žáci druhého stupně), **pohybové hry** (žáci 1. a 2. tříd), **sportovní a pohybové hry** (žáci 4. a 5. tříd). (ZŠ T. G. Masaryka, 2013)

3.2 Kulturní a vzdělávací aktivity

O nabídku kulturních, společenských a vzdělávacích aktivit se v Sušici zasluhují mnohé větší i malé organizace i dobrovolná sdružení občanů.

3.2.1 Sušické kulturní centrum, p. o.

Nejvýznamnější organizací poskytující v Sušici volnočasové, kulturní a společenské služby je **Sušické kulturní centrum, p. o.** (SKC). Tato příspěvková organizace města Sušice je provozovatelem městských kulturních zařízení, vydavatelem místních novin a také zřizovatelem kulturních spolků. Organizuje kulturní a společenský program, pořádá přednášky, výstavy, koncerty a další jednorázové i pravidelné akce. Pod správu organizace spadají zařízení KD Sokolovna, Městská knihovna, Galerie Branka, Komunitní centrum a budova SÍRKUS. Toto zařízení vzniklo rekonstrukcí bývalého kina a v současné době je sídlem Sušického kulturního centra, nachází se zde multifunkční kinosál, galerie, kavárna, také redakce Sušických novin a kanceláře SKC. Prostřednictvím webových stránek, které centrum provozuje, mají obyvatelé možnost sledovat aktuality, prohlížet si měsíční kulturní program a také realizovat rezervace vstupenek i jejich nákup. Stránky obsahují i informace o jednotlivých zařízeních, včetně kontaktních údajů na všechna pracoviště a pověřené osoby. Kulturní program je zveřejňován také v Sušických novinách, které vycházejí jednou za 14 dní. (SKC, 2012a)

- **Kulturní dům Sokolovna** je centrem kulturního a společenského života v Sušici. Jsou zde pořádána divadelní představení, koncerty, zábavy, plesy, přednášky či semináře. Během plesové sezóny jsou zde pořádány **tradiční plesy** – hasičský, sportovní a také reprezentační ples města Sušice, kromě toho se zde konají také maturitní plesy studentů středních škol. Další příležitost k tanci přináší kurz **Sušická tančírna**, který sestává z pěti lekcí probíhajících od ledna do května vždy jednou v měsíci. Lekce jsou vedeny tanečními mistry a přináší možnost zopakovat si klasické i latinské tance. Je možné zúčastnit se celého kurzu nebo jen navštívit vybrané lekce. Zatímco Sušickou tančírnu navštěvují již zkušené tanečnice, pro začátečnický je připraven **Taneční kurz pro dospělé**. Každý čtvrteční večer v průběhu dvou měsíců probíhá jedna lekce, při které se účastníci učí základy jednotlivých tanečních stylů a také zásady společenského chování. KD Sokolovna je také místem setkávání fanoušků a příznivců živé hudby s populárními interprety. Během roku se zde koná několik **koncertů** slavných zpěváků a kapel, v roce 2014 měli obyvatelé a návštěvníci Sušice možnost zúčastnit se vystoupení Věry

Špinarové, kapel Mandrage, Kečup a Wohnout. V předchozích letech zde vystupovali například Tomáš Klus nebo kapela Kryštof. Mezi koncertujícími umělci bývají zástupci různých hudebních žánrů, z nabídky si proto mohou vybrat příslušníci každé věkové skupiny.

Jeden ze sálů Sokolovny je využíván pro představení **loutkového divadla**. Sušičtí loutkaři připravují pro nejmenší diváky program na sezónu probíhající od října do března. Během tohoto období je odehráno asi 20 představení, mezi kterými lze najít tradiční i nově nazkoušené kusy. (SKC, 2012b)

- **Knihovna města Sušice** sídlí od roku 2013 v nově zrekonstruované budově Komunitního centra. Modernizace prostor a zlepšení služeb mělo pozitivní vliv na zvýšení počtu čtenářů i návštěvníků knihovny. Podle údajů za rok 2013 bylo v knihovně registrováno 1640 čtenářů, z toho 460 dětí do patnácti let. (SKC, 2014) Knihovna je rozdělena na část pro dospělé čtenáře, součástí je i čítárna časopisů a přístup k veřejnému internetu, a pro dětské čtenáře. Provozní doba obou oddělení je ve dnech pondělí, středa a pátek od 8 do 17 hodin. Dospělí i děti mohou tuto dobu využívat k půjčování knih a periodik, studování odborné literatury či k použití veřejného internetu. Vedle poskytování knihovnických služeb však knihovna pořádá řadu dalších akcí, kterých se mohou zájemci zúčastnit ve svém volném čase. Pro děti jsou organizovány **soutěže** jak literární, tak výtvarné nebo fotografické, které jsou zakončovány slavnostním vyhlášením vítězů. Pořádána jsou také **tvořivá odpoledne**, kde si děti vyrábějí dárečky a přáníčka k různým příležitostem, například ke Dni matek. Oblíbená je akce Noc s Andersenem, při které děti nocují v knihovně a účastní se her a soutěží. Dospělí pak navštěvují **besedy s autory, přednášky a krty knih**. Již několikátým rokem mají také možnost zapojit se do **počítačového kurzu pro začátečníky**. Výuka probíhá dvakrát týdně po dobu čtyř týdnů a je věnována základům ovládnutí počítače a používání internetu. (SKC, 2012c)

- **Kino Sušice** je součástí multikulturního zařízení SIRKUS, které bylo vytvořeno v rámci projektu přestavby staré budovy kina. Od slavnostního otevření na konci roku 2012 kino nabízí moderní interiér splňující požadavky jak estetické tak funkční, vysokou kvalitu audiovizuálního zážitku díky pokrokové promítací technologii umožňující i sledování formátu 3D a také zázemí v podobě kavárny s dětským koutkem, které ocení zejména rodiče s malými dětmi. Byl také rozšířen program kina, samozřejmě jsou v něm aktuální filmové novinky, doplněné o projekce kultovních filmů či filmových maratonů. Diváci se mohou nově také zúčastnit půlnočních premiér a přímých přenosů a

záznamů baletních představení. Filmy jsou promítány denně, přičemž ve všední den mohou diváci navštívit jednu projekci, v sobotu jsou promítány dva a v neděli tři filmy. (SKC, 2012d) Za rok 2013 bylo v kinosále s kapacitou 217 míst promítnuto celkem 575 snímků pro 18 174 diváků. (SKC, 2014) Kromě běžných projekcí program tvoří také další projekty:

- **Filmový klub** – pro filmové fanoušky jsou určeny snímky, které představují to nejlepší z české i světové kinematografie, jedná se o filmy mezinárodního věhlasu, díla považovaná za klasiku či počiny mladých tvůrců. Promítány jsou vždy ve čtvrtek, pro členy klubu platí zvýhodněné vstupné. Během roku 2013 bylo promítnuto 27 snímků z edice filmový klub, které vidělo celkem 233 diváků.
- **Seniorské projekce** – v rámci projektu jsou zařazována promítání umělecky i divácky hodnotných snímků za zlevněné vstupné, zpravidla jednou měsíčně. V roce 2013 se uskutečnilo 16 takových projekcí pro celkem 191 seniorů.
- **Dětská projekce** – pro děti určené celovečerní filmy nebo pásma pohádek jsou uváděny v odpoledních časech, v sobotu od 17:00 a v neděli od 14:00 a 17:00. Rodiče mohou snímek sledovat se svými dětmi, nebo využít čas k odpočinku v kavárně.
- **Projekce ve 3D** – snímky vytvořené technologií 3D lze v tomto formátu sledovat za použití k tomu určených speciálních brýlí, tyto snímky jsou ovšem promítány i v klasickém formátu 2D za nižší vstupné, diváci si tedy mohou vybrat typ promítání podle vlastních preferencí. (SKC, 2012d; SKC, 2014)

Program kina dokáže uspokojit také milovníky divadelního umění. Promítací sál, který je vybaven pódiem a přizpůsoben pro **divadelní představení**, hostí domácí i cizí divadelní spolky a umožňuje tak přímé setkání diváka s herci. V průběhu roku 2013 si tuto příležitost nenechalo ujít celkem 1431 diváků při 8 představeních. (SKC, 2014)

Unikátní možnost zhlédnout světová baletní představení přináší sušické kino prostřednictvím projektu Balet v kině. Během baletní sezóny jsou vysílány **přímé přenosy baletních představení** z vyhlášených světových scén. Pro aktuální sezonu 2014/2015 je připraven repertoár Královského baletu v Londýně, diváci se tak mohou těšit na celkem netradiční zážitek v podobě klasických baletních skvostů v podání předních baletních umělců. Jednou za dva měsíce bude vysílán přímý přenos jednoho představení, celkem bude možné navštívit čtyři přenosy. V minulé sezóně přišlo na baletní představení do sušického kina dohromady 268 diváků. (SKC, 2012d; SKC, 2014)

Sušické kino je také místem konání **přednášek, besed a filmových festivalů**, příkladem je festival outdoorových filmů Expediční kamera a již tradiční Cyklus cestovatelských přednášek tvořený příspěvky jednotlivých cestovatelů. (SKC, 2012d)

- **Galerie SIRKUS** je nový galerijní prostor, který se nachází v prvním patře stejnojmenné multikulturní budovy. Od zahájení provozu na konci roku 2012 je místem, kde mohou návštěvníci obdivovat výtvarné umění napříč disciplínami (malba, grafiky, kresby, grafický design, fotografie, ...) především významných regionálních umělců a představitelů současné umělecké scény. Každoročně je zde uskutečněna řada úspěšných výstav a jejich vernisáží, které se těší významné návštěvnosti. (SKC, 2012e)
- **Galerie Branka** je další městský výstavní prostor, který vznikl v původním historickém objektu blízko náměstí. Díky omezenému prostoru, který nabízí, je vhodná pro prezentaci malých výstavních souborů, ideální je pro začínající umělce. I zde proběhlo již několik výstav, hlavně cestovatelských fotografií. (SKC, 2012f)
- **Kino kavárna** je místo poskytující občerstvení i odpočinek návštěvníkům kina nebo galerie SIRKUS, díky plně vybavenému dětskému koutku je ideálním místem také pro rodiče s malými dětmi. Prostor je ovšem zařízen i pro konání **besed, přednášek a menších koncertů**. Pravidelně zde probíhá pořad „Škrtněte si, prosím!“, zábavná talk show místního moderátora plná osobností regionálního i celorepublikového významu. Za rok 2013 proběhlo v kavárně 10 přednášek či besed, kterých se celkem zúčastnilo 212 lidí, a byly odehrány 3 koncerty pro 43 posluchačů. (SKC, 2012d; SKC, 2012g)

Sušické kulturní centrum je také zřizovatelem pěti **zájmových spolků a organizací**: Taneční klub Fialka, smíšený pěvecký sbor Svatobor, dechový orchestr Solovačka, ochotnický divadelní spolek Schody a kapela Karavana Swingers Band. SKC spolupracuje s těmito spolky na úrovni poskytování prostor pro jejich činnost v rámci provozovaných zařízení, správě finančních prostředků, které spolky získávají za vlastní činnost nebo jako příspěvky od města Sušice či jiných sponzorů, a také propagace spolků v médiích.

- **Taneční klub Fialka** je spolek sdružující milovníky společenského tance jak klasického, tak latinsko-amerického. Od roku 2001 je veden tanečními trenéry manžely Hájkovými, kteří se zaměřují na výuku tance a přípravu tanečních párů na celostátní postupové a pohárové soutěže, kterých se pravidelně účastní. Tanečníci také trénují na vystoupení v rámci různých společenských akcí pořádaných SKC, kde se podílejí na

kulturním programu. V roce 2014 bylo členy klubu 52 dětí v těchto kategoriích: děti 4 – 6 let, začátečníci, mírně pokročilí, pokročilí. Tréninky pro děti školkového věku, začátečníky a mírně pokročilé probíhají jednou týdně a děti si zde osvojují a trénují taneční kroky jednotlivých společenských tanců. Pokročilí tanečníci docházejí dvakrát týdně na trénink, kde prohlubují své dovednosti a připravují se na účast v tanečních soutěžích. Samotný taneční klub pořádá již tradičně na konci roku celostátní pohárovou soutěž „O putovní pohár SKC“ a celostátní postupovou soutěž „Velká cena města Sušice“, kterých se účastní taneční páry z různých měst České republiky, v roce 2013 jich bylo 49. (SKC, 2014; TK Fialka, 2013)

- **Smišený pěvecký sbor Svatobor** je soubor navazující na dlouholetou tradici sahající do roku 1860. Sdružuje zpěváky všech věkových kategorií, kteří mají zájem zpívat a vystupovat a již nemohou navštěvovat dětský sbor. Současných přibližně 40 členů se schází na pravidelných zkouškách vždy ve středu ve 20 hodin. Vystoupení Svatoboru se stalo nedílnou součástí programu mnoha sušických akcí a oslav, pravidelně koncertuje k příležitostem např. oslav města, výročí jednotlivých hudebních skladatelů, vánočních koncertů. Sbor také spolupracuje s mnoha českými a zahraničními partnerskými sbory, účastní se výměnných zájezdů, mezinárodních festivalů a soutěží. (Svatobor Sušice, nedatováno)

- **Dechový orchestr Solovačka** je kapela složená pouze z amatérských muzikantů. V současné době hraje ve složení osmi hráčů na dechové nástroje a dvou zpěváků. Kapela pořádá vlastní vystoupení, účinkuje také na řadě sušických akcí (farmářské trhy, hasičské oslavy, Sušické slavnosti, výročí vzniku republiky a jiné), účastní se také Festivalu dechové hudby a Mezinárodní soutěže Polka fest v Chamu. (SKC, 2012h)

- **Karavana Swingers Band** je swingové uskupení spojující ve své tvorbě muzikantské umění, tanec a humor. Desetičlenná kapela vystupuje na akcích pořádaných SKC, plesech, či vlastních koncertech. (KARAVANA SWINGERS BAND – Sušice, nedatováno)

- **Divadelní spolek SCHODY** vznikl v Sušici v roce 2009 a navazuje na tradici ochotnického divadla, která sahá až do roku 1800. V současné době má kolem dvaceti členů všech věkových kategorií a ve svém repertoáru již pět úspěšných her (Limonádový Joe, S čerty nejsou žerty, Trhák, Čtyři vraždy stačí, drahoušku, Dívčí válka). Domovskou scénou spolku je KD Sokolovna, kde probíhají zkoušky a také představení pro diváky. Kromě divadelních představení pořádá spolek i jiné kulturní akce (například masopustní

průvody, vánoční večírky) a účinkují také na slavnostních zahájeních kulturních akcí města. Divadelní spolek se každoročně účastní Horažďovické přehlídky divadelních amatérských souborů. (Divadelní spolek SCHODY, nedatováno)

3.2.2 Nabídka kulturních aktivit v základních školách

Významnou roli v mimoškolní výchově dětí a nabídce volnočasových aktivit z mnoha oborů zaměřené právě na cílovou skupinu dětí a mladistvů do 15 let hrají obě základní školy a základní umělecká škola, které pro své žáky připravují velké množství zájmových kroužků. Účast na těchto kroužcích umožňuje nejen rozvoj dovedností a talentu dítěte, ale také prohlubuje sociální vztahy s vrstevníky, a navíc pravidelný program pomáhá omezit riziko vlivu negativních sociálních jevů.

Základní školy připravují pro své žáky kromě sportovních kroužků, které byly uvedeny již výše, také kroužky rozšiřující další dovednosti dětí. Podmínky pro zařazení dítěte do kroužku jsou stejné jako v případě kroužků sportovních.

- **Základní škola T. G. Masaryka** – v aktuálním školním roce školní kroužky navštěvovalo celkem 241 dětí. Nabízené zájmové kroužky:

Dramatický kroužek – určen pro žáky 2. – 9. tříd, trénování uměleckého přednesu, nacvičování dramaticko-hudebních pásem k příležitosti různých výročí

Psaní na klávesnici – pro všechny žáky, výuka psaní deseti prsty

Sušický fotograf – pro žáky druhého stupně, seznámení s historií fotografie, s různými technikami a pravidly fotografování, focení klasických i digitálních fotografií

Matematický kroužek – pro žáky 9. tříd, rozšíření matematického učiva jako příprava na střední školy

Historický kroužek – pro žáky druhého stupně, prohloubení znalostí historie, regionálních dějin

Pěvecký kroužek – pro žáky 2. – 5. tříd, zpívání, rytmická cvičení, příprava na kulturní vystoupení

Počítačové hry a internet – pro žáky prvního stupně, osvojení základů práce na PC, seznámení s možnostmi i riziky používání internetu, doporučení vhodných internetových her pro žáky dané věkové kategorie.

- **Základní škola Sušice** – ve školním roce bylo do zájmových kroužků přihlášeno celkem 410 dětí. Nabízené zájmové kroužky:

Pro žáky prvního stupně:

Dramatický kroužek

Dyslektický kroužek

Logopedie

Informatika (pro 5. třídy)

Čtení mě baví

Dovedné ruce

Country

Zdravé pískání - flétna

Malý záchranář

Začínáme s Aj (pro 1. třídy a 2. třídy)

Pro žáky druhého stupně:

Výtvarné činnosti

Sborový zpěv

Dyslektický kroužek (ZŠ Sušice, Lerchova ulice, nedatováno)

Základní škola Sušice je také zřizovatelem **Střediska volného času (SVČ)**, které sídlí v nové budově s názvem Komunitní centrum. „Káčko“, jak bývá objekt nazýván, byl vybudován za účelem vytvoření vhodných prostor pro městskou knihovnu a středisko volného času. Nachází se zde herny, klubovny, velký sál, který je možno využít jako tělocvičnu nebo koncertní sál, a venkovní amfiteátr pro využití v letním období. Středisko volného času poskytuje zájmovou činnost v různých oblastech a to formou pravidelné činnosti – zájmové kroužky a příležitostné činnosti – jednorázové akce. SVČ má v nabídce téměř třicet zájmových kroužků nejrůznějšího zaměření pro děti a mládež a několik zájmových činností pro dospělé nebo rodiče s dětmi. Do kroužků se děti přihlašují na začátku školního roku, kdy je nutné zaplatit poplatek, jehož výše se pohybuje od 250 Kč do 600 Kč za rok, odvíjí se od náročnosti na vybavení. Většina kroužků se koná jednou týdně. K 1. 1. 2015 bylo v do zájmových kroužků ve Středisku volného času přihlášeno 590 dětí, z toho 33 ve věku 3 – 6 let a 557 dětí od 6 do 18 let. (Ludvarová, 2015)

Nabídka kroužků pro školní rok 2014/2015 lze rozčlenit do těchto kategorií:

Hudební kroužky a umělecké kroužky

Dramatický kroužek I (8 – 10 let)

Dramatický kroužek II (11 – 13 let)

Flétna (6 – 10 let)

Kytara začátečníci (9 – 15 let)

Kytara pokročilí (9 – 15 let)

Výtvarné kroužky

Dívčí klub (10 – 12 let)

Keramika začátečníci (6 – 8 let)

Keramika pokročilí mladší (8 – 11 let)

Keramika pokročilí starší (12 – 15 let)

Keramika – točení na kruhu začátečníci (8 – 15 let)

Keramika – točení na kruhu pokročilí (9 – 15 let)

Paličkování (8 – 15 let)

Výtvarný kroužek (8 – 15 let)

Sportovní kroužky

Basketbal (13 – 18 let)

Florbal začátečníci (8 – 10 let)

Florbal pokročilí (11 – 15 let)

Horolezecký (6 – 15 let)

Junior ranger (9 – 15 let)

Spinning (11 – 15 let)

Tenis pokročilí (11 – 15 let)

YO-YO (8 – 15 let)

Herní kroužky

Dračí doupě začátečníci (9 -11 let)

Dračí doupě pokročilí (10 – 14 let)

Dračí doupě experti (12 – 18 let)

Šachy začátečníci (6 – 12 let)

Šachy pokročilí (8 – 15 let)

MAGIC the gathering (10 – 15 let)

Taneční kroužky

Tanečky mrňousové (4 – 6 let)

HIP-HOP I (6 – 10 let)

HIP-HOP II (11 – 15 let)

Zumbička (6 – 8 let)

Zumba I (9 – 12 let)

Zumba II (13 – 15 let)

Ostatní kroužky

Rybáři začátečníci (9 – 15 let)

Rybáři pokročilí (10 – 15 let)

Vaření (8 – 15 let)

Modeláři (8 – 15 let)

Tvorba deskových her (10 – 13 let)

SVČ nabízí aktivity nejen pro děti a mládež, ale i pro dospělé. **Zájmové aktivity pro dospělé** probíhají jednou týdně, poplatek za hodinu je 20 Kč:

Keramika a točení na kruhu pro dospělé

Paličkování

Keramika – rodiče s dětmi (SVČ, nedatováno)

Kromě této pravidelné činnosti se SVC věnuje organizaci příležitostných akcí, pořádá například **karetní či šachové turnaje, tvořivé soboty**, kam přicházejí děti, aby tvořily tematické dekorace a výrobky k určitým příležitostem. Během letních prázdnin SVC organizuje pobytové a příměstské tábory. (Ludvarová, 2015)

3.2.3 Základní umělecká škola Františka Stupky (ZUŠ Františka Stupky)

Základní umělecká škola je významná z hlediska nabídky výtvarného, tanečního a hudebního vzdělání dětí. Od roku 2012 je zřizována městem Sušice jako příspěvková organizace. Ve školním roce 2013/2014 navštěvovalo školu kolem 650 žáků ve třech odděleních: výtvarné oddělení, taneční oddělení a hudební oddělení.

- **Výtvarné oddělení** – zajišťuje rozvíjení výtvarného talentu dítěte, výuku jednotlivých výtvarných technik v rámci těchto vyučovaných předmětů: plošná tvorba (malba, kresba, grafika), prostorová tvorba (modelování), akční a projektová tvorba, výtvarná kultura. Výuka probíhá v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně. Děti jsou přijímány od věku 5 let do Přípravné výtvarné výchovy, kterou navštěvují dva roky, poté následuje I. stupeň (7 ročníků) a II. stupeň (3 ročníky).
- **Taneční oddělení** – tento obor rozvíjí pohybové dispozice, ohebnost a improvizaci dítěte, žáci získávají základy klasického, lidového a scénického tance. Své dovednosti mohou žáci uplatnit při vystoupeních na kulturních akcích v Sušici a okolí a na přehlídkách scénického tance. Studium tohoto oboru má tři fáze, od věku 5 let jsou žáci přijímáni do přípravného oddělení, následují pak dva cykly zakončené absolventským koncertem – I. cyklus trvá 7 let, II. cyklus 4 roky.
- **Hudební oddělení** – žáci oboru začínají studium v Přípravné hudební výchově (2 roky), kdy je sledován rozvoj talentu žáka, a žák je připravován na vybranou specializaci, hudební oddělení nabízí tyto obory: klavír, akordeon, keyboard, housle, viola, zobcová flétna, příčná flétna, klarinet, trubka, saxofon, sborový zpěv, kytara, sólový zpěv. V dalším roce je žák zařazen do prvního ročníku, kde probíhá výuka ve dvou hodinách týdně, z toho je jedna hodina hry na nástroj a jedna hodina povinné hudební nauky. Žáci mohou hrát také v komorních souborech – smyčcovém, klarinetovém, lidovém, nebo flétnovém. V rámci Hudebního oddělení působí také Sušický dětský sbor. (ZUŠ, 2014)

Sušický dětský sbor (SDS) působí v Sušici již od svého založení v roce 1969 a v současné době zapojuje do sborového zpěvu 199 dětí ve věku od 5 do 18 let. Repertoár

sboru je velmi různorodý, obsahuje všechna hudební období od středověkých chorálů po novodobé skladby současných autorů a lidové písně. SDS je rozdělen podle věku dětí na jednotlivá oddělení, přičemž každé má svého sbormistra a klavírní doprovod. V rámci souboru působí také komorní dívčí a chlapecký sbor. Soubor tvoří tato oddělení:

- **Hlavní sbor** (11 – 18 let)
Přípravné sbory:
- **Včelky** (9 – 11 let)
- **Sluníčka** (7 – 9 let)
- **Broučci** (5 – 7 let)

Zpěváci každého oddělení zkouší dvakrát týdně se svými sbormistry, dívky a chlapani zpívající i v komorním sboru, mají ještě jednu hodinu týdně navíc.

Sušický dětský sbor představuje významnou součást sušické kultury, vystupuje na kulturních akcích pořádaných městem, organizuje jarní, vánoční a závěrečné koncerty. Reprezentuje město na národní i mezinárodní úrovni svou účastí na četných soutěžích, festivalech doma i v zahraničí, kde slaví nemalé úspěchy. Prostřednictvím koncertních a soutěžních zájezdů mají děti možnost navštívit cizí země, v posledních letech to byly například Španělsko, Velká Británie, Slovensko, Francie, Maďarsko, Spojené státy americké. Jednou za dva roky soubor organizuje festival s názvem „**Je kraj, kde voní tráva...**“, na který jsou zvány sbory nejen z okolí, ale také z celé republiky i ty zahraniční. Během festivalu proběhnou desítky koncertů na různých místech v Sušici a okolí, zorganizuje se několik výletů za poznáním Šumavy či okolních hradů, pro sbormistry jsou pořádány odborné semináře. (SDS, 2014)

3.2.4 Sušické divadlo ochotníků, o.s.

SušDivOch – Sušické divadlo ochotníků, o.s. je divadelní spolek, který byl založen na začátku roku 2013 po odchodu některých členů z ochotnického divadla SCHODY. V současné době má asi 25 členů včetně herců různých věkových kategorií a technického personálu. Domácí scénou spolku je kulturní budova SIRKUS, kde probíhají pravidelné zkoušky a také premiéry nastudovaných děl. Za krátkou dobu své existence má SušDivOch ve svém repertoáru dvě hry – zpěvohru Maloměstské klepny a hudební komedii Nebe na zemi, obě představení byla odehrána v několika reprízách v Sušici i blízkém okolí. (Popelová, 2015)

3.2.5 Nabídka dalších volnočasových aktivit

V Sušici jsou kromě sportovních a kulturních volnočasových aktivit dostupné i další aktivity určené pro různé věkové i zájmové kategorie občanů.

- **Mateřské centrum Medvídek** je místo určené k setkávání rodičů na mateřské dovolené a jejich dětí. Působí v Sušici od roku 2006 pod záštitou neziskové organizace Mateřské centrum Sušice – Medvídek o. s. Pro rodiče je místem, kde mohou získat potřebné informace, oddech a také kontakt se společností. Centrum svou činností umožňuje odstranění izolace rodičů způsobenou odchodem ze zaměstnání a také napomáhá k rozvíjení komunikace nejmenších dětí. Během celého roku probíhá řada tradičních akcí, vzdělávacích a zájmových kroužků, besed a odborných přednášek, které přispívají ke zkvalitnění trávení volného času rodičů a výchovy dětí. Každý týden jsou pro rodiče s dětmi připravovány tematické dny s výtvarným či zábavným programem, kdy se věnují tvoření výrobků nebo hraní her, organizovány jsou také výlety do blízkého okolí. Tradičně jsou pořádány akce k různým příležitostem, například Tři králové, Maškarní rej, Den matek, Sušické slavnosti rodiny, Mezinárodní den dětí, Drakiáda, Čištění řeky Otavy. Za účelem vzdělávání rodičů jsou konány besedy, tématem bývá většinou výživa a zdravý životní styl, probíhá také projekt s názvem Abeceda rodinných financí, kde získají mnoho informací a rad týkajících se finanční gramotnosti. Rodiče se také mohou zúčastnit kurzů, které mají za cíl rozvinout některé dovednosti a usnadnit návrat do zaměstnání, nabízeny jsou tyto: Sebepoznání aneb kam dál po mateřské?, Uplatnění rodičů na trhu práce, Image osobnosti, vedle toho také kurz angličtiny a němčiny, které prohloubí znalosti cizího jazyka, po dobu výuky je pro děti studujících rodičů připravován program. Pro děti jsou organizovány zájmové kroužky, jednou za čtrnáct dní probíhá taneční a kreativní kroužek, každý týden pak kroužek hry na zobcovou flétnu a výuka angličtiny nejmenších dětí hravou formou. (Mateřské centrum Medvídek, 2012; Mateřské centrum Medvídek 2015)

- **Virtuální univerzita třetího věku** – je projekt umožňující rozšíření poznatků a vědomostí osob v seniorském věku, který pro Sušické občany zprostředkovává příspěvková organizace města Sušice - Sociální služby města Sušice. Cílem projektu je umožnit seniorům, aby získali nejnovější poznatky z oblasti vědy, kultury, historie, a motivovat je tím k další aktivitě. Kurzy Virtuální univerzity třetího věku zahrnují

skupinové přednášky, samostatnou práci, komunikaci s lektorem a práci s moderními komunikačními prostředky a s internetem. Posluchačem se může stát každý, kdo dosáhl důchodového věku, za každý úspěšně absolvovaný kurz získá účastník pamětní list, po tříletém studiu získá absolvent osvědčení o absolvování Univerzity třetího věku. Poplatek za kurz se pohybuje v rozmezí 200 Kč až 300 Kč za semestr, cena se liší podle druhu kurzu. (Sociální služby Sušice, nedatováno b) Výuka pobíhá v Domě s pečovatelskou službou blízko centra města. Škála vzdělávacích programů je velmi široká, senioři mají možnost rozšíření vědomostí z nejrůznějších oborů. Dosud v Sušici proběhly například tyto kurzy: Astronomie, Lesnictví, Pěstování a využití jedlých a léčivých hub, vývoj a současnost Evropské unie, Historie a současnost české myslivosti, Život a dílo Michelangela Buonarrotti. V současném akademickém roce 2014/2015 je v zimním semestru vyučován kurz Lesnictví a Evropské kulturní hodnoty, v letním semestru pak Dějiny oděvní kultury a Kouzelná geometrie. Každý kurz je tvořen šesti dvouhodinovými přednáškami, které se konají jednou za čtrnáct dní v úterý od 9 hodin. (Česká zemědělská univerzita v Praze, 2015)

- **Tvůrčí skupina Šumák o. s.** je umělecká tvůrčí skupina sdružující fotografy a ostatní ze Sušice a okolí, kteří mají o fotografické umění zájem. Cílem skupiny založené v roce 2008 je rozvoj znalostí v daném oboru a výměna zkušeností mezi členy, podpora fotografické tvorby členů Šumáku, skupina zajišťuje i prezentaci a propagaci fotografické tvorby. Šumák má dnes 13 členů, každý kdo se věnuje fotografování nebo ho obdivuje, se může přidat. Hlavní náplní činnosti je organizace výstav děl jednotlivých členů v Sušici a okolí, v tomto směru spolupracuje s organizací Sušické kulturní centrum, která poskytuje výstavní prostory (Galerie Branka) a pomáhá s propagací v médiích. Podílí se na propagaci města Sušice, členové skupiny zajišťují fotodokumentaci městských akcí a projektů, také připravují fotografické workshopy v rámci některých kulturních akcí pořádaných městem. (Tvůrčí skupina Šumák, 2015)

- **Sbor dobrovolných hasičů v Sušici** je spolek sdružující přívržence hasičského sportu, který oslavil v roce 2014 výročí 140 let od svého založení. V současné době má sbor 37 aktivních členů, kteří tvoří čtyři družstva – mladší žáci, starší žáci, ženy, muži. Kromě pravidelných tréninků na účast v četných soutěžích se členové sboru věnují také organizaci zábavních akcí pro veřejnost, příkladem je Dětský den, Pálení čarodějnic nebo Maškarní rej. Několikrát ročně probíhají také takzvané brigády, při kterých členové

provádějí potřebné opravné či údržbové činnosti na požární zbrojnici či hřišti. (SDH Sušice, 2013)

Pionýrská skupina Otava Sušice je součástí občanského sdružení Pionýr, které se prostřednictvím oddílů po celém území České republiky snaží přinášet kvalitní náplň volného času především dětí a mladistvých, ale také dospělých. Pionýrská skupina Otava má v současné době 72 registrovaných členů, z toho 61 dětí do 18 let, rozdělených do dvou oddílů – Otaváci (rodiče s dětmi) a Delfini (dětí mladšího školního věku). Oddílová činnost skupiny se skládá z pořádání pravidelných schůzek, víkendových akcí a letních táborů. Oddílové schůzky probíhají v klubovně pro každý oddíl jednou týdně, jsou vedeny kvalifikovanými vedoucími v souladu se základními idejemi Pionýrské organizace, mezi které patří přátelství, upřímnost, pozitivní vztah k přírodě a k poznání. Klubovna je zařízena pro různorodé činnosti, například sportovní aktivity, hry, rukodělné práce atd. Kromě klubových schůzek připravují vedoucí oddílu také další akce pro členy i veřejnost, patří mezi ně výtvarné dílny, výpravy za poznáním přírody i kultury, hry a soutěže (Pohádkový les). V průběhu letních prázdnin je konán letní tábor, kde se děti a dospělí věnují tábornické činnosti, hrám a sportovním aktivitám. (PS Otava Sušice, 2011)

- **Vydří stopa** je oddíl výchovné organizace pro děti a mládež Junák – český skaut, který působí v Sušici jako nezisková organizace pod oficiálním názvem Junák – český skaut, středisko Vydří stopa Sušice, z.s. Vydří stopa sdružuje skautky a skauty ze Sušice a okolí a prostřednictvím své činnosti přispívá k jejich výchově v duchu morálních hodnot skautingu, mezi které patří ohleduplnost k okolí, kladný vztah k přírodě, spolupráce s ostatními. Činnost střediska tvoří zejména pravidelné oddílové schůzky, věnuje se ale také organizaci výprav, akcí pro skauty i pro veřejnost a také tradičního letního tábora. Středisko má v současné době čtyři aktivní oddíly:

- **Duha** – oddíl skautek (dívky ve věku 11 až 15 let)
- **Vládcí vzduchu** - oddíl skautů (chlapci ve věku 11 až 15 let)
- **Studánka** – oddíl světlušek (dívky ve věku do 11 let)
- **Stopaři** – oddíl vlčat (chlapci ve věku do 11 let)

Schůzky každého oddílu se konají jednou týdně v oddílové klubovně, náplní schůzek jsou různé hry a aktivity rozvíjející skautské i jiné dovednosti. Členové oddílu se setkávají také na výpravách buďto do přírody, nebo do města za sportovními nebo kulturními aktivitami. Během roku pořádá Vydří stopa i další akce skautského, ale i sportovního

nebo charitativního charakteru, například závod Velikonoční vejce, soutěž Pevnost Boyard, charitativní sbírku Postavme školu v Africe a další. Největší událostí roku pro skauty je čtrnáctidenní letní tábor pořádaný každoročně v průběhu letních prázdnin. Celý tábor je doprovázen soutěží s určitým motivem, při plnění jednotlivých etap členové oddílu uplatní své skautské znalosti a dovednosti. (Junák – č. s., středisko Vydrří stopa, nedatováno)

3.2.5.1 Další zařízení pro trávení volného času

- **Ostrov Santos** je městský lesopark ležící uprostřed dvou ramen řeky Otavy. V roce 2013 byl zpřístupněn po rozsáhlé rekonstrukci, které obnášela revitalizaci lužního lesa a zatraktivnění místa pro návštěvníky. Zlepšeno bylo zázemí pro návštěvníky, vybudováno dětské hřiště a obnoven kuželník. Na opačném cípu ostrova byla zřízena **plovárna** - byl upraven přístup do řeky a prostor pro relaxaci a slunění. Rekonstrukcí prošel také objekt s občerstvením a jeho okolí, který je možné využít jako pódium pro konání venkovních koncertů. Santos je vhodným místem zejména pro rodiče s dětmi nebo osoby preferující relaxaci v přírodě, na své si zde přijdou i milovníci zábavy a hudby při koncertech a dalších akcích, které se zde v letní sezóně konají, např. studentský festival **Majáles** nebo rockový festival **Šumava Rocks**. (ŠumavaNet.cz, nedatováno d)

- **Tradiční Kloub** – music club poskytuje možnost posezení s přáteli, i kulturního vyžití při četných akcích. Přispívá ke zpestření nabídky hudebních zážitků pořádáním mnoha **koncertů** zejména méně známých kapel všech žánrů, nebo představitelů alternativních hudebních stylů. Během roku se zde konají již tradiční **zábavní akce**, například Maškarní karneval, Retrodance a další, které mají vždy hojnou účast. (Facebook, 2015)

4 Marketingový výzkum poptávky po volnočasových aktivitách v Sušici

Tato kapitola je zaměřena na marketingový výzkum, který byl proveden mezi obyvateli Sušice za účelem zjištění jejich poptávky po volnočasových aktivitách v Sušici a míry spokojenosti s dostupnou nabídkou. Nejdříve je definován pojem marketingový výzkum a popsán proces zkoumání. Následuje charakteristika metodiky realizovaného výzkumu a rozbor získaných dat.

4.1 Teoretický úvod do problematiky marketingového výzkumu

Teoretický úvod do problematiky marketingového výzkumu přináší Malý (2008):

„Pod pojmem marketingový výzkum zahrnujeme všechny činnosti, které slouží ke sběru a získávání informací. Americká marketingová asociace definuje marketingový výzkum jako funkci, která spojuje spotřebitele, zákazníka a veřejnost s marketingovým pracovníkem pomocí informací užívaných ke zjišťování a definování marketingových záležitostí a problémů, k tvorbě, zdokonalování a hodnocení marketingových akcí, monitorování marketingového úsilí a ke zlepšení pochopení marketingového procesu.

Marketingový výzkum specifikuje požadované informace podle vhodnosti k řešení těchto problémů, vytváří metody pro sběr informací, řídí a uskutečňuje proces sběru dat, analyzuje výsledky a sděluje zjištěné poznatky a jejich důsledky.

Informace poskytované marketingovým výzkumem umožňují především:

- poznat a porozumět trhu, na kterém firma podniká, nebo hodlá podnikat,
- identifikovat příležitosti, problémy a hrozby, které jsou spojeny s podnikáním na tomto trhu,
- formulovat směry marketingové činnosti,
- hodnotit její výsledky.

Marketingový výzkum se však neomezuje jen na výzkum trhu. I když trh je nejvýznamnější aplikace marketingového výzkumu, existují i další aplikace marketingového výzkumu, jako např.:

- výzkum průmyslového (institucionálního) trhu,
- výzkum konkurence,
- výzkum jednotlivých součástí marketingového mixu,

- výzkum prodeje,
- výzkum image,
- výzkum zahraničních trhů

a ani to není vyčerpávající seznam.“ (Malý, 2008, str. 6 – 7)

Proces marketingového výzkumu

„Proces marketingového výzkumu spočívá v pěti základních krocích:

1. krok – definování problému – zpracování projektu výzkumu

Definování problému a určení cíle výzkumu je mnohdy nejdůležitějším krokem v celém marketingovém výzkumu. ... Po vyjasnění toho, co je předmětem výzkumu a jaké informace má přinést, je obvykle zpracováván plán či projekt výzkumu. ... Je zde určen cíl výzkumu, metody, techniky výzkumu, velikost zkoumaného vzorku, způsob zpracování informací a další skutečnosti potřebné pro řešení.

2. krok – analýza situace a určení zdrojů informací

Po definování základního problému, který chceme výzkumem vyřešit, je užitečné provést analýzu situace v informační oblasti, tj. které informace jsou pro řešení potřebné, které z nich jsou dostupné a které je zapotřebí zjišťovat. ...

3. krok – sběr informací – získávání primárních informací

Rozhodnutí o tom, jakým způsobem primární informace získáme, jaký typ výzkumu použijeme ...

4. krok – analýza a interpretace informací

Po shromáždění údajů prostřednictvím kteréhokoli typu výzkumu následuje jejich analýza a interpretace. Při kvantitativním výzkumu tento krok představuje statistické veličiny. ... U kvalitativního výzkumu je analyzován každý jednotlivý „případ“, jsou vyhodnocovány použité nepřímé psychologické postupy, jde o nalezení příčin, motivů.

5. krok – závěrečná zpráva – řešení problému

Závěrečný krok představuje zpracování a prezentaci závěrečné zprávy. ... Výsledky výzkumu jsou podkladem pro marketingová rozhodnutí týkající se řešení problému, který byl předmětem šetření.“ (Malý, 2008, s. 11 – 13)

4.2 Metodika průzkumu

Výběr metody výzkumu, tedy sběru primárních dat, závisí na charakteru problému, který má výzkum řešit a také na časových i finančních možnostech. Zcela stěžejní je při výběru zvážit, k čemu mají informace sloužit, jaká je požadována jejich kvalita a přesnost, v neposlední řadě i dostupnost.

4.2.1 Metody průzkumu

Mezi nejpoužívanější metody výzkumu patří:

- Pozorování,
- Dotazování,
- Experiment.

Každá z metod je vhodná ke zkoumání jiných jevů a umožňuje sběr informací odlišného charakteru, přináší různé výhody a samozřejmě i nedostatky.

- **Pozorování** je proces poznávání smyslově vnímatelných skutečností, a jejich zaznamenávání. Pozorovatel získává informace o jevech, aniž by do průběhu činností a procesů zasahoval. Nedostatkem metody je, že není možné získat názor pozorovaných osob a motiv jejich chování, navíc interpretace údajů bývá obtížná a časově náročná. Významnou výhodou představuje přímý kontakt se zkoumaným jevem. Tato metoda se využívá hlavně v případech, kdy aplikace jiných metod není možná, či nákladná a neefektivní, častěji ovšem jako doplňková metoda k jiným metodám za účelem ověření zjištěných výsledků výzkumu.
- **Dotazování**, označováno též jako šetření, je metoda sběru dat pomocí kladení cílených otázek respondentům. Zdrojem informací jsou odpovědi respondentů, verbální i neverbální projevy vyvolané otázkami. Dotazování patří mezi nejpoužívanější metody marketingového výzkumu, lze použít při zkoumání jakýchkoli souborů a umožňuje získání mnoha informací o respondentovi najednou. Rozlišuje se několik typů šetření, nejvýznamnější je členění na šetření vyčerpávající a výběrové. Vyčerpávající šetření zkoumá hodnoty u celého základního souboru, přináší tedy výhodu v podobě podkladů pro přesnou charakteristiku souboru. Nevýhodou je pak velká časová náročnost sběru i následného vyhodnocení dat. Výběrové šetření zjišťuje hodnoty pouze u části jednotek základního souboru, což přináší významnou úsporu nákladů i času. Zápor je

skutečnost, že údaje charakterizující vlastnosti základního souboru jsou získávány na základě odhadů a od skutečných vlastností se odchylují.

Dotazování může být provedeno různými technikami:

Písemné – umožňuje průzkum na rozsáhlém území, odpovědi bývají upřímnější, ovšem doba průzkumu je delší, neumožňuje spontánnost odpovědí.

Osobní – výhodou je krátký čas šerení, přímá zpětná vazba a vysoká spolehlivost získaných údajů, nedostatkem je ovlivnitelnost respondenta tazatelem, zábrany při osobním dotazování (menší upřímnost).

Telefonické – mezi klady patří snadnost a rychlost kontaktování širokého výběru, propojení s výpočetní technikou, nevýhodou je omezení výběru úrovní telefonizace, omezený čas.

Elektronické – představuje spojení výhod písemného a telefonického, nevýhodou je závislost na počtu uživatelů internetu.

- **Experiment** je metoda založená na pozorování závislosti jedné či více proměnných za uměle vytvořených a kontrolovaných podmínek. Vyžaduje výběr vhodné skupiny subjektů, jejichž reakce na podněty jsou zkoumány různými postupy. Velký význam pro úspěšnost experimentu má prostředí, ve kterém probíhá, bývá do něj proto záměrně zasahováno. Základními typy jsou **experimenty terénní** (probíhají v přirozeném prostředí) a **laboratorní** (probíhají v umělém prostředí). Hlavní výhodou metody je vysoká hodnotnost výsledků výzkumu, mezi nevýhody pak patří vysoké náklady a časová náročnost. (Malý, 2008)

Cílem marketingového výzkumu, který byl proveden v rámci zpracování této práce, je zjistit úroveň nabídky volnočasových aktivit, ve smyslu šíře spektra dostupných aktivit a jejich kvality, na základě postojů obyvatel k dané problematice, poptávky po možnostech trávení volného času a míry spokojenosti s nabídkou. Údaje získané výzkumem budou použity k hodnocení nabídky volnočasového vyžití v Sušici a poslouží jako podklady pro návrh opatření ke zkvalitnění těchto služeb. Vzhledem k povaze cíle výzkumu a typu informací, které budou zjišťovány, byla zvolena kombinace metod elektronického a písemného dotazování, která umožňuje získat mnoho informací o respondentovi v krátkém časovém horizontu a snížit náročnost zpracování získaných dat.

4.2.2 Struktura dotazníku

Dotazník je tvořen 12 otázkami, z toho 10 otázek je uzavřených a 2 otevřené. První dvě otázky jsou identifikační, zjišťují pohlaví a věk respondentů, což umožní klasifikaci výsledků podle těchto kategorií. Následují tzv. doplňkové otázky, zahrnuté za účelem zjištění objemu volného času, který mají respondenti k dispozici. Další otázky jsou již meritorní, tedy zaměřené na problematiku způsobu trávení volného času a využívání volnočasových aktivit dostupných v Sušici. Mezi těmito otázkami jsou zmíněné dvě otázky otevřené, které byly zařazeny proto, aby poskytly informace o individuálním postoji respondenta k problematice nezkreslené omezeným výběrem odpovědí.

Seznam otázek:

1. Jakého jste pohlaví?
2. Kolik je Vám let?
3. Kolik hodin volného času máte ve všední den k dispozici?
4. Kolik hodin volného času máte o víkendu k dispozici?
5. Jakým způsobem trávíte nejčastěji volný čas?
6. Využíváte k trávení svého volného času volnočasové aktivity dostupné v Sušici?
7. Máte přehled o nabídce volnočasových aktivit v Sušici?
8. Z jakého zdroje se nejčastěji o nabídce volnočasových aktivit dozvíte?
9. Využíváte některé z volnočasových aktivit dostupných v Sušici pravidelně?
10. Pokud ano, jaké?
11. Považujete nabídku volnočasových aktivit v Sušici za dostatečnou?
12. Pokud ne, co v Sušici postrádáte?

Při sestavování dotazníku a formulování otázek byly využity zásady a doporučení obsažené v publikaci Analýza dat z dotazníkových šetření. (Řezanková, 2007)

4.3 Implementace dotazníku a cílová skupina respondentů

Cílovou skupinou šetření byli stanoveni občané města Sušice starší 15 let. Pro oslovení mladších obyvatel (do věku 45 let) byl jako distribuční kanál použit internet a sociální síť. Pro tento účel byl vytvořen dotazník v elektronické podobě prostřednictvím služby Google Formuláře, která poskytuje prostředí pro sestavení dotazníku a také datový prostor, kam jsou odpovědi automaticky odesílány. Pro analýzu shromážděných dat a

zpracování výsledků šetření jsou zde k dispozici užitečné nástroje např. tvoření tabulek, grafů a podobně.

Dotazník byl zveřejněn na webových stránkách zpravodajských portálů Sušice.org a isusice.eu, šířen byl i prostřednictvím sociální sítě Facebook, moderního a zvláště mladými lidmi hojně využívaného komunikačního prostředku. Ke zveřejnění dotazníku byly využity stránky a skupiny jednotlivých zájmových i ostatních organizací, které sdružují obyvatele Sušice. Řada respondentů se podílela na výzkumu nejen vyplněním dotazníku, ale i jeho šířením mezi další uživatele Facebooku, což přispělo k rozšíření okruhu dotázaných osob. Tato forma šetření poskytuje výhodu v podobě relativně rychlejšího získání a následného zpracování dat, a také umožňuje respondentům odpovídat na dotazy v jejich přirozeném prostředí, minimalizuje se tak zkreslení odpovědí způsobené stresem, nervozitou, nebo nedostatkem času. Nevýhodu ovšem skýtá vázanost na sociální síť, kterou využívá jen určitý podíl občanů. Přes neustále sílící vliv Facebooku a rozšiřování uživatelské základny, asi 80 % českých uživatelů sítě je ve věku 15 až 44 let, pouze 20 % tvoří mladší a starší uživatelé. (Dočekal, 2015) Proto byla za účelem oslovení starší generace obyvatel část dotazníků distribuována v tištěné podobě do Domova pro seniory v Sušici.

4.4 Statistický rozbor získaných dat

V této kapitole jsou nejprve shrnuty celkové výsledky dotazníkového šetření, následuje rozbor odpovědí na jednotlivé dotazy.

4.4.1 Celkové výsledky šetření

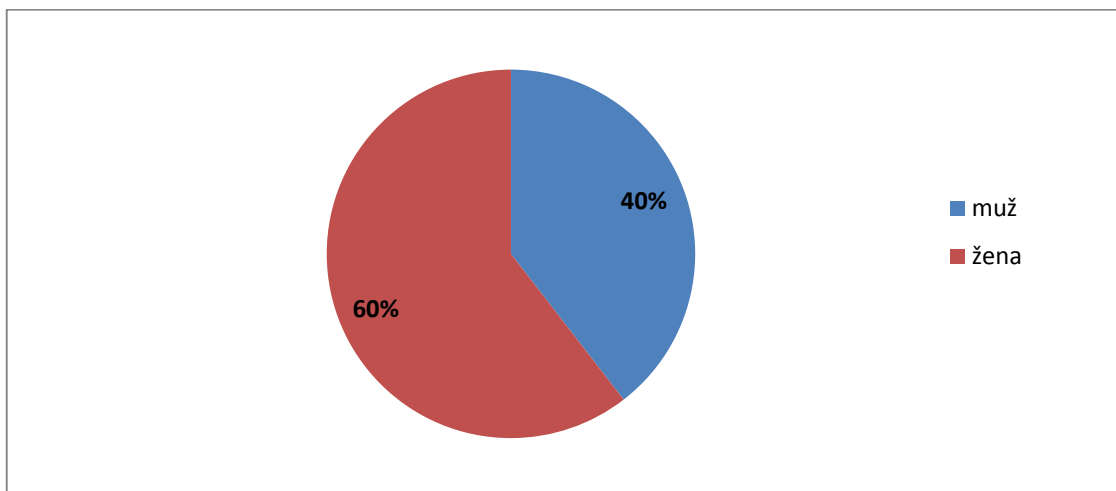
Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 358 respondentů. Největší počet lidí odpověděl na dotazník šířený na sociální síti Facebook, prostřednictvím tohoto distribučního kanálu bylo získáno téměř 82 % odpovědí. Šetření probíhalo v období od 9. do 29. března 2015, nejvíce respondentů odpovídalo v první polovině tohoto období. Z důvodu nerelevantnosti a neúplnosti odpovědí bylo 14 odpovědí vyřazeno, analýze tedy bylo podrobena 344 odpovědí.

4.4.2 Rozbor odpovědí na jednotlivé otázky

Otázka č. 1 – Jakého jste pohlaví?

Mezi respondenty je 60 % žen a 40 % mužů. Na dotazník odpovědělo více žen než mužů, což je v souladu s počtem obyvatel Sušice v rámci jednotlivých genderových skupin, kde také převažují ženy nad muži. Navíc mezi uživateli Facebooku, prostřednictvím kterého bylo získáno nejvíce odpovědí, tvoří většinu také ženy. Grafické znázornění poměrného zastoupení mužů a žen znázorňuje graf v obrázku 1.

Obrázek 1: Odpovědi na otázku č. 1

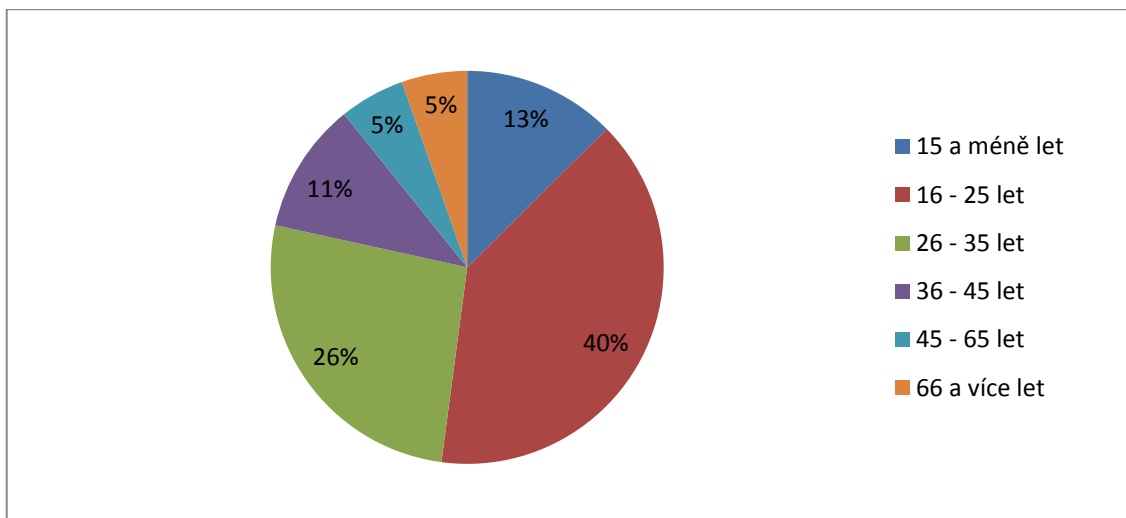

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 2 – Kolik je Vám let?

Největší skupina respondentů je ve věku 16 – 25 let (40 %), následuje věková kategorie 26 – 35 let (26 %). Zástupci těchto dvou věkových kategorií tvoří společně více než šedesátí procentní podíl všech respondentů, tato skutečnost je projevem velkého podílu odpovědí získaných prostřednictvím Facebooku, kde dominantní skupinu uživatelů představují lidé právě tohoto věku. V podobně velkém počtu se dotazníkového šetření zúčastnili občané Sušice ve věku do 15 let a ve věku 36 – 45 let, konkrétně 13 % dětí do 15 let a 11 % občanů věkové skupiny 36 – 45 let. Shodně velký podíl respondentů tvoří skupina občanů starší 66 let (5 %) a skupina zástupců věkové kategorie 45 – 65 let (5 %). Grafické vyjádření poskytuje graf v obrázku 2.

Obrázek 2: Odpovědi na otázku č. 2

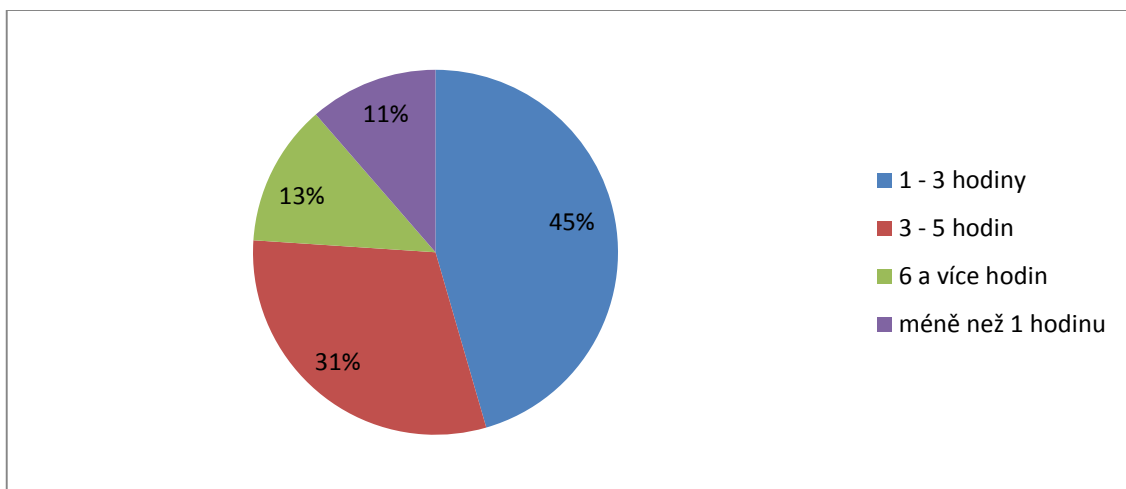

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 3 – Kolik hodin volného času máte ve všední den k dispozici?

Nejvíce respondentů disponuje ve všední den jednou až třemi hodinami volného času – 45 %. Druhou nejčastější odpovědí bylo 3 – 5 hodin, tolik volného času má ve všední den k dispozici 31% podíl dotázaných. Šest a více hodin denně může volnočasovým aktivitám věnovat 13 % respondentů, naopak méně než 1 hodinu volného času má k dispozici 11 % respondentů. Odpověď „Nemám volný čas“ nezvolil žádný z dotazovaných. Grafické znázornění viz obrázek 3.

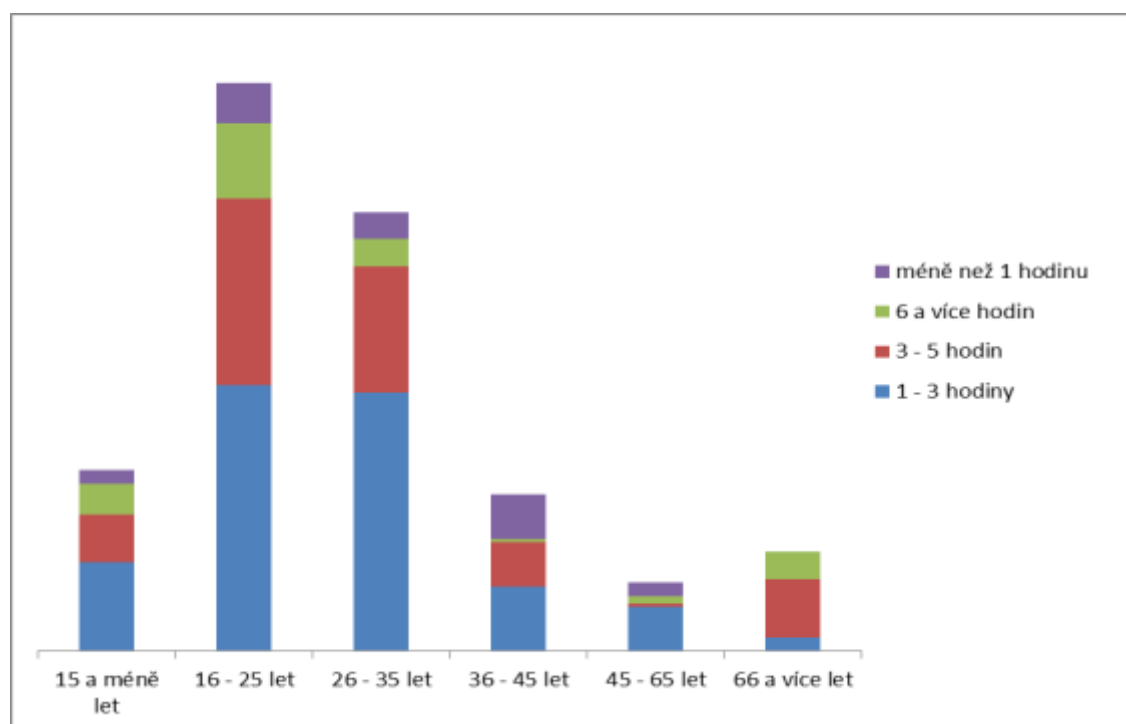
Obrázek 3: Odpovědi na otázku č. 3

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Zajímavý je poměr zastoupení odpovědí v jednotlivých věkových kategoriích, který je vyjádřen v grafu na obrázku 4. Z grafu je možné určit, kolik hodin volného času mají respondenti každé kategorie ve všední den k dispozici. Téměř ve všech věkových skupinách převládá odpověď 1 – 3 hodiny denně, pouze ve skupině nejstarších respondentů převládá volný čas v objemu 3 – 5 hodin.

Obrázek 4: Počet hodin volného času ve všední den jednotlivých věkových kategorií

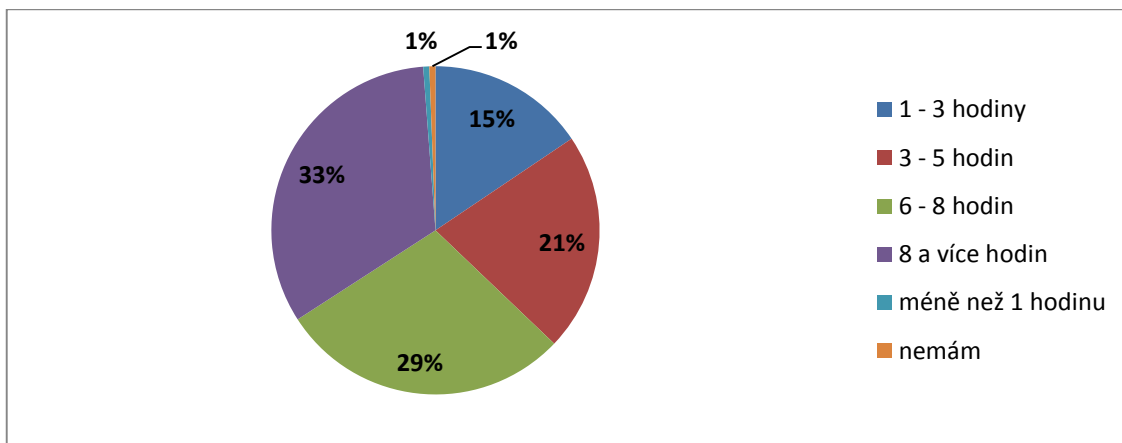

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 4 – Kolik hodin volného času máte o víkendu k dispozici?

Z výsledků vyplývá, že více volného času mají dotázaní o víkendu než ve všední den. O víkendu má největší část respondentů (33 %) k dispozici 8 a více hodin volného času. Srovnatelně velká skupina dotázaných (29 %) může volnočasovým aktivitám věnovat 6 až 8 hodin denně. Následuje skupina dotázaných disponující volným časem v rozsahu 3 až 5 hodin, která tvoří podíl o velikosti 21 %. Jednu až tři hodiny může podle sebe strávit 15% respondentů, jen malá část dotázaných (1 %) má k dispozici jen méně než jednu hodinu volného času, nebo dokonce žádný volný čas (1 %). Grafické znázornění poměrného zastoupení odpovědí zobrazuje obrázek 5.

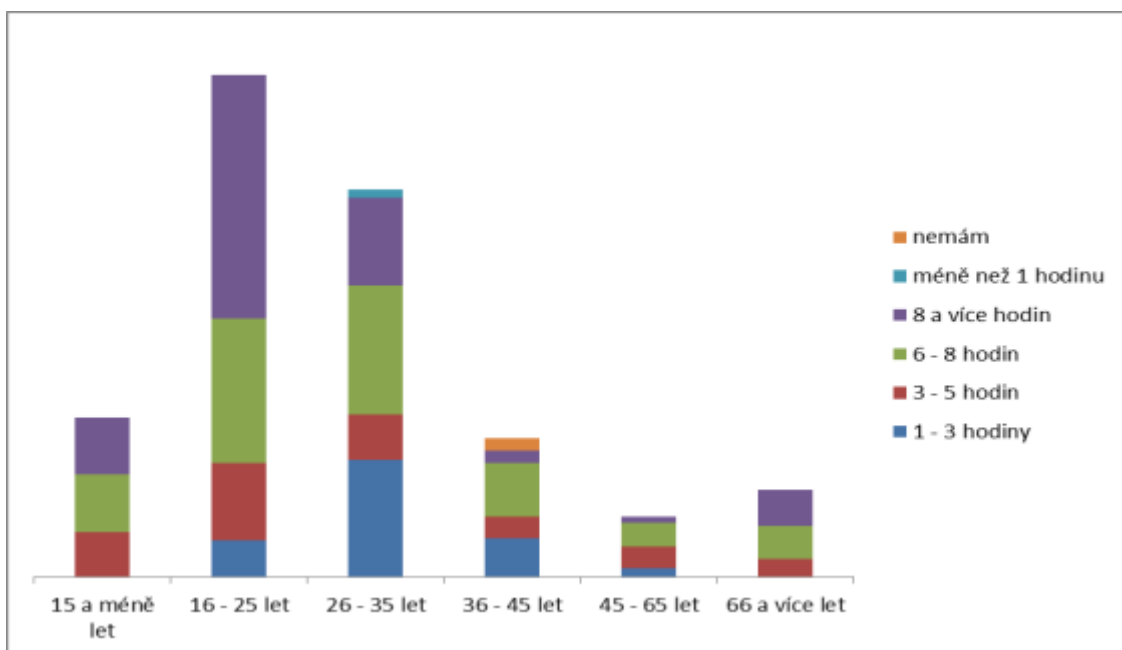
Obrázek 5: Odpovědi na otázku č. 4

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Zde je opět možné vyjádřit počet hodin volna o víkendu v rámci každé věkové kategorie. Nejmladší respondenti (15 a méně let) jsou tvořeni třemi podobně velkými skupinami, které mají o víkendu k dispozici 8 a více hodin, 6 – 8 hodin, nebo 3 – 5 hodin. Stejně je tomu tak i u nejstarších dotázaných. Ve skupině 16 – 25 let převládají respondenti s 8 více hodinami volného času denně. Dotázaní v kategorii 26 – 35 let nejčastěji uvedli volný čas o objemu 6 – 8 hodin, stejně jako zástupci věkové kategorie 36 – 45 let. Respondenti ve věku od 45 let pak mají k dispozici nejčastěji 6 – 8 hodin, nebo 3 – 5 hodin denně. Viz obrázek 6.

Obrázek 6: Počet hodin volného času o víkendu jednotlivých věkových kategorií

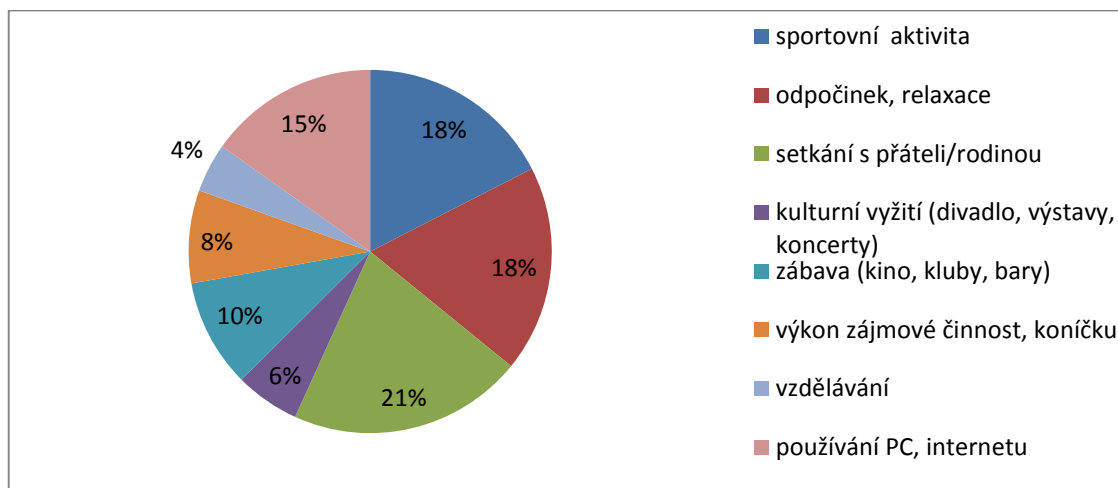

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 5 – Jakým způsobem trávíte nejčastěji volný čas?

Největší část respondentů (21 %) vybrala z nabízených možností odpověď „setkání s rodinou či přáteli“. Následují dvě skupiny respondentů tvořící stejný podíl (18 %) na celkovém počtu odpovídajících, jedna z nich se ve svém volnu nejraději věnuje sportovním aktivitám, druhá dává přednost odpočinku a relaxaci. Patnáct procent dotázaných tráví svůj volný čas nejčastěji používáním osobního počítače a internetu. Služby zábavních podniků a zařízení vyhledává ve svém volném čase 10 % respondentů, svému koníčku či zájmové činnosti se pak věnuje 8% dotázaných. Poměrně malý podíl odpovídajících (6 %) dává přednost kulturnímu vyžití a nejméně respondentů (4 %) se ve volném čase vzdělává. Situaci znázorňuje obrázek 7.

Obrázek 7: Odpovědi na otázku č. 5

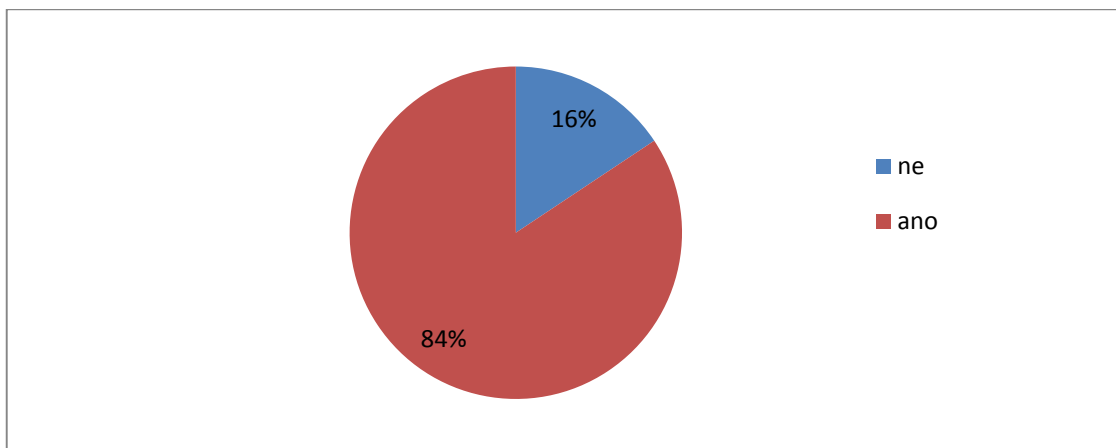

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 6 – Využíváte k trávení svého volného času volnočasové aktivity dostupné v Sušici?

Naprostá většina dotázaných (84 %) využívá k trávení volného času aktivity dostupné v Sušici, pouze 16 % respondentů odpovědělo záporně. Poměr odpovědí na otázku značí významný zájem o nabídku volnočasových aktivit v Sušici. Grafické vyjádření poměru odpovědí zobrazuje obrázek 8.

Obrázek 8: Odpovědi na otázku č. 6

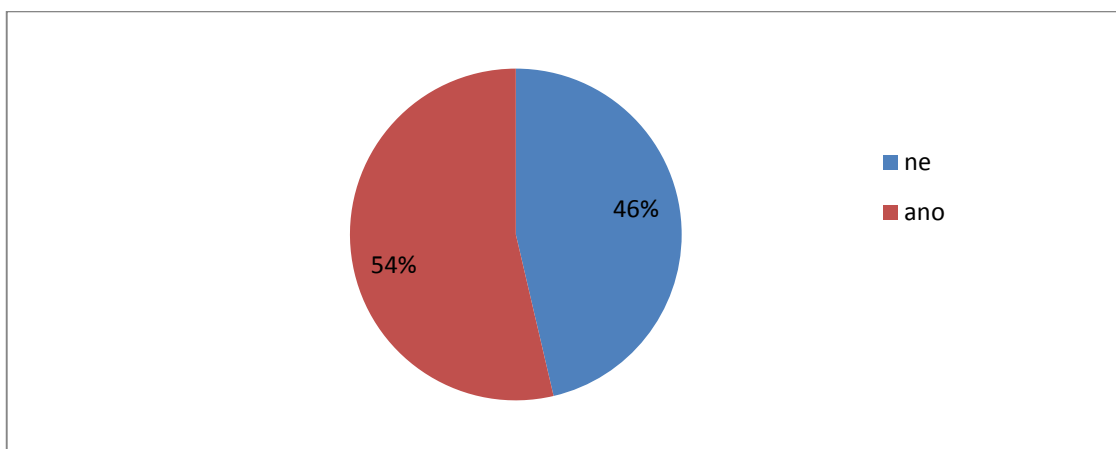

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 7 – Využíváte některé z volnočasových aktivit v Sušici pravidelně?

Zastoupení odpovědí na tuto otázku je poměrně dost vyrovnané, větší podíl (54 %) dotázaných využívá volnočasové aktivity v Sušici pravidelně, 46 % respondentů ne. Viz obrázek 9. Znamená to tedy, že 30 % dotázaných využívá volnočasové aktivity dostupné v Sušici nepravidelně či jen občas. Dále je možné konstatovat, že výsledný poměr koresponduje s poměrem mezi nejčastěji provozovanými činnostmi, u kterých je možné předpokládat vazbu na využívání volnočasových zařízení (sportovní aktivita, kulturní vyžití, zábava, výkon zájmové činnosti či koníčku a vzdělávání) a činnostmi bez této vazby (setkání s přáteli a rodinou, relaxace a odpočinek, používání PC a internetu).

Obrázek 9: Odpovědi na otázku č. 7

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

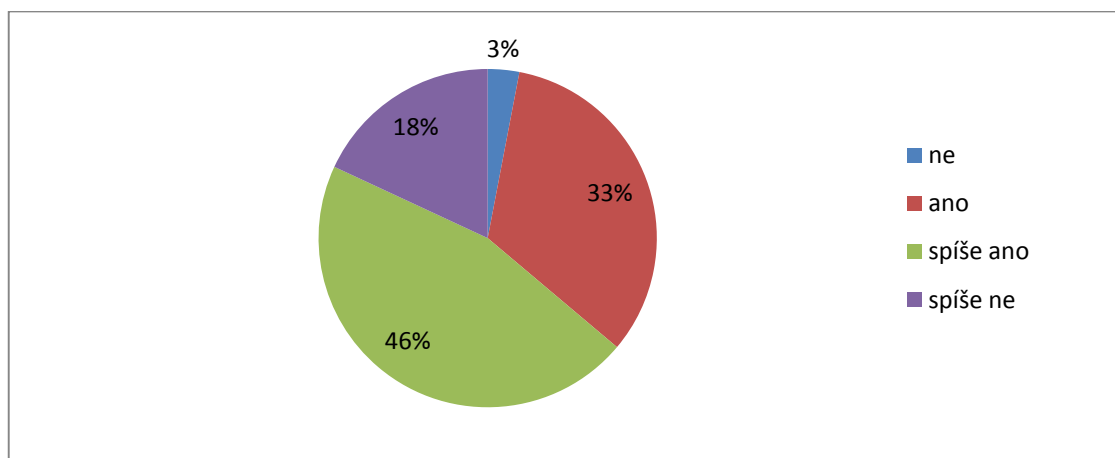
Otázka č. 8 – Pokud ano, jaké?

V odpovědích na tuto otevřenou otázku je nejčastěji zmíněný plavecký bazén, respondenti využívají jak volného plavání, tak plaveckých kurzů a saun. Značná skupina respondentů pravidelně využívá nabídku lekcí skupinových cvičení (např. kruhového tréninku, piloxingu, twerku, spinningu), navštěvuje posilovnu a využívá cyklostezku. Kromě těchto sportovních aktivit respondenti často zmiňovali i kino a divadelní představení, také odborné přednášky nebo účast v Sušickém dětském sboru.

Otázka č. 9 – Máte přehled o nabídce volnočasových aktivit v Sušici?

Nejvíce dotázaných (46 %) zvolilo odpověď „spíše ano“, respondenti s výborným přehledem o nabídce (ti co na otázku odpověděli „ano“) tvoří podíl o velikosti 33 %, grafické vyjádření na obrázku 10. Je tedy možné konstatovat, že téměř 80 % respondentů má o možnostech trávení volného času v Sušici přehled. Odpověď „spíše ne“ zvolilo 18 % respondentů a pouze 3 % nemá přehled žádný.

Obrázek 10: Odpovědi na otázku č. 9

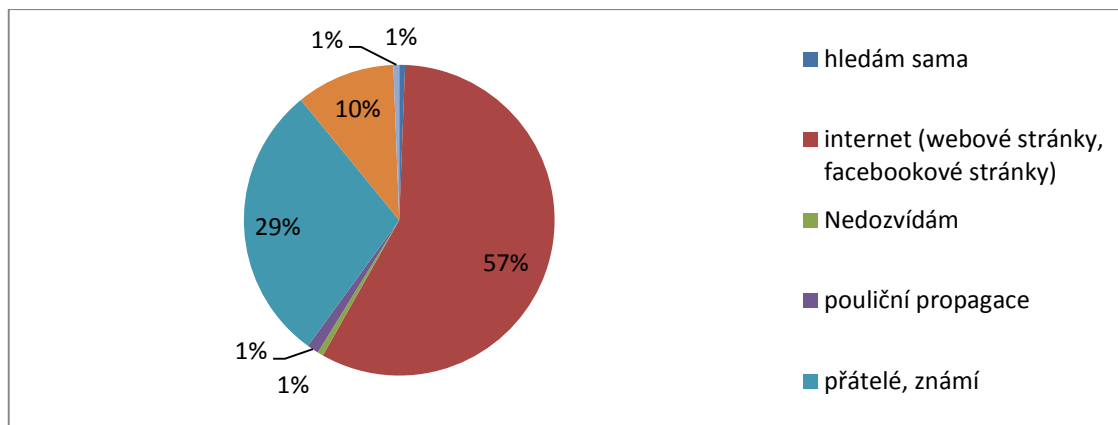
Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 10 – Z jakého zdroje se nejčastěji o nabídce volnočasových aktivit dozvíte?

Více než polovina (57 %) dotázaných se o volnočasových aktivitách dozvídá prostřednictvím internetu, tedy webových stránek, sociálních sítí. Tento výsledek byl opět ovlivněn významným podílem mladých lidí a uživatelů internetu na celkovém počtu respondentů, je ale také důkazem významnosti tohoto nástroje komunikace. Druhá

největší část respondentů (29 %) je informována přáteli a známými. Další zdroje informací využívají jen malé podíly respondentů, ze Sušických novin získává informace 10% dotázaných, pouliční propagace oslovuje 1% respondentů, zbývající 3 % dotázaných uvedlo jiný zdroj. Viz obrázek 11.

Obrázek 11: Odpovědi na otázku č. 10

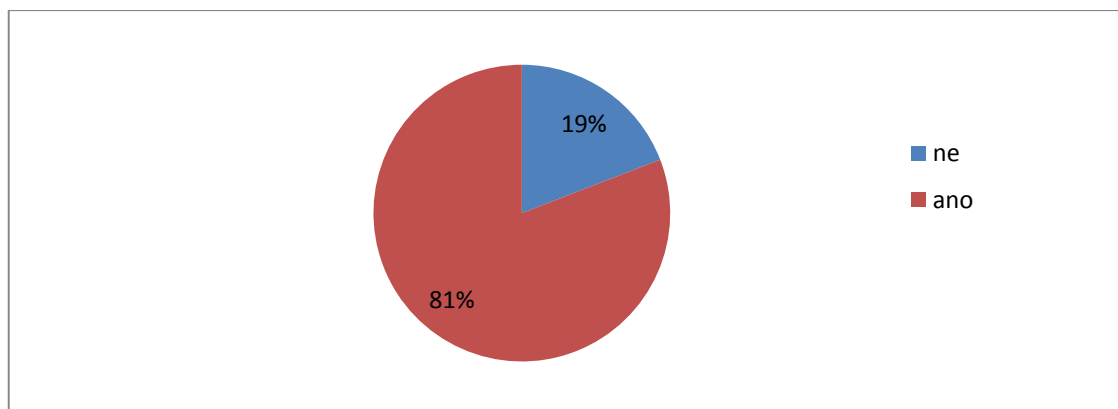

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 11 – Považujete nabídku volnočasových aktivit v Sušici za dostatečnou?

Nabídku volnočasových aktivit v Sušici považuje za dostatečnou 81 % respondentů, vyjádřeno v obrázku 11. Tento podíl je srovnatelný s podílem respondentů využívajících nabídku volnočasových aktivit v Sušici (84 %) i se skupinou dotázaných, kteří mají o nabídce přehled (téměř 80 %). Na základě toho lze usuzovat, že na nespokojenosti zbývajících 20 % respondentů se může podílet nekompletnost nabízeného volnočasového vyžití i nedostatečná informovanost respondentů.

Obrázek 12: Odpovědi na otázku č. 11

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 12 – Pokud ne, co v Sušici postrádáte?

Odpovědi na tuto otevřenou otázku jsou velmi různé, neboť vyjadřují individuální potřeby každého respondenta a jeho postoj k problematice. Prostřednictvím odpovědí vznášeli respondenti požadavky na založení sportovních klubů věnujících se různým sportům, například šermu, bojovým sportům, gymnastice, běhu na lyžích. Další dotázaní by uvítali například větší kino, hostování pražských divadelních souborů nebo více odborných přednášek. Mezi odpověďmi je ovšem možné nalézt připomínky, které uvedl větší počet respondentů, a sice nedostatek volnočasových aktivit pro děti předškolního věku, málo informací o dostupných aktivitách, nedostatečný počet kvalifikovaných trenérů a instruktorů.

5 Návrhy na zlepšení nabídky volnočasových aktivit v Sušici

V rámci této kapitoly jsou poznatky získané z provedené analýzy využity jako podklady pro navržení opatření, která přispějí ke zkvalitnění nabízených služeb v oblasti volnočasových aktivit v Sušici.

Na základě analýzy bylo zjištěno, že město Sušice nabízí občanům dobré zázemí pro aktivní i pasivní využití volného času, v podobě mnoha sportovních i kulturních a společenských zařízení, která jsou provozována příspěvkovými organizacemi města nebo soukromými subjekty. Zvláště od roku 2012, kdy byly dokončeny projekty na rekonstrukci starých či vybudování nových volnočasových zařízení, lze Sušici považovat z hlediska nabídky volnočasového vyžití za atraktivní město. Ke kvalitnímu atletickému stadionu a cyklostezce přibýlo v tomto roce multikulturní zařízení SÍRKUS s moderním kinem a galerijními prostory, do provozu bylo uvedeno také Komunitní centrum, které poskytuje moderní prostory pro knihovnu a Středisko volného času. Tuto nabídku doplnil v roce 2014 dokončený projekt Sportovní areál – bazén, který přinesl nový krytý bazén a moderní fitcentrum, v rámci projektu byla provedena také modernizace ledního stadionu, díky které může být využíván i v letní sezóně. Na rok 2015 je navíc plánováno zahájení provozu venkovního koupaliště, které nabídku ještě rozšíří. Kromě toho v Sušici působí řada volnočasových a zájmových organizací, jak sportovních, tak uměleckých a kulturních, které umožňují toto zázemí smysluplně využívat. Škála aktivit, kterým se mohou obyvatelé Sušice věnovat, je široká. Tyto závěry do velké míry potvrzují i výsledky marketingového šetření, které ukazují, že asi 80% dotázaných považuje nabídku volnočasových aktivit za dostatečnou. Zbývající část respondentů uvedla různé připomínky a důvody k nespokojenosti s nabídkou, např. několik druhů sportovních disciplín, které v Sušici nemají zastoupení, malý podíl divadelních představení a odborných přednášek v kulturním programu, ovšem v těchto případech šlo o individuální požadavky zastoupené v odpovědích minimálně, typicky pouze jednou. V návrzích na zlepšení volnočasových aktivit se však objevily tři nedostatky, na které upozornilo hned několik respondentů. V první řadě jde o **kvalitu sportovních lektorů**. Několik respondentů upozornilo na jejich nedostatečnou kvalifikaci. Svá tvrzení dokládají tím, že mnoho sportovních kroužků vedou rodiče – nadšenci, které sice práce s dětmi baví, ale chybí jim potřebné znalosti z oblasti pedagogiky sportu. Dáme-li tento poznatek do souvislosti s moderním prostředím, které bylo v Sušici pro zkvalitnění sportovního vyžití

v nedávných letech vybudováno, nabízí se otázka, zda by nebylo vhodné investovat více prostředků také do kvalitních lektorů a instruktorů s potřebným vzděláním a bohatými zkušenostmi.

Druhým nedostatkem, na který upozornilo nezanedbatelné procento respondentů, je **malé zastoupení sportovních aktivit pro dívky** zvláště předškolního nebo mladšího předškolního věku. Jako řešení tohoto požadavku je možné navrhnout založení sportovního klubu, který se bude věnovat sportovní přípravě dětí od nízkého věku. Jako vhodný druh sportu nejen pro dívky, ale i pro chlapce je možné navrhnout gymnastiku, která poskytne dobrou průpravu i pro další sporty. Za předpokladu zjištění dostatečného zájmu a získání vhodného počtu kvalifikovaných trenérů by sportovní klub mohl být zřízen příspěvkovou organizací Sportoviště města Sušice, podobně jako Sušické kulturní centrum je zřizovatelem Tanečního klubu Fialka. Pro svou činnost by členové klubu využívali prostor sportovní haly, která patří pod správu Sportoviště města Sušice. Jako zdroj finančních prostředků na činnost klubu se nabízí sponzoring. Jako nezisková organizace orientovaná na sportovní aktivity dětí a mládeže do 18 let může klub požádat Město Sušice o poskytnutí finančního příspěvku na pravidelnou činnost sportovních organizací. Po splnění definovaných podmínek, ošetřujících zejména pravidelnou činnost v oblasti sportu, věk členů do 18 let, je možné čerpat příspěvek až do výše 75 % skutečných ročních nákladů. (Městský úřad Sušice, 2015a)

Další upozornění respondentů, které by nemělo být opomenuto, se týkalo **nedostatku informací** o volnočasových aktivitách. Také podle odpovědí na další otázku zařazenou v dotazníku, která zjišťovala přehled respondentů o nabídce volnočasových aktivit, lze usuzovat, že je zde prostor pro zlepšení. Pouze třetina dotázaných vyjádřila, že o volnočasových aktivitách v Sušici má přehled, zbylá část respondentů pak zvolila odpovědi „spíše ano“, „spíše ne“, nebo „ne“, které již značí různé míry nespokojenosti s úrovní informovanosti. Závěry jiné otázky z dotazníku ukazují, že nejčastěji využívaným zdrojem informací je internet, proto je vhodné zaměřit se při návrzích na zlepšení na propagaci činnosti jednotlivých organizací prostřednictvím tohoto média. Se vznikem dvou hlavních poskytovatelů volnočasových aktivit, Sušického kulturního střediska, p.o. a Sportoviště města Sušice, p.o., vznikly také webové stránky každé organizace, které obsahují informace o poskytovaných službách a aktuálním dění a slouží také jako rezervační systém pro návštěvníky. Na stránkách mohou uživatelé získat

informace o provozu jednotlivých zařízení a o připravovaných akcích, sledovat aktuální obsazenost atd. Funguje také služba zasílání newsletterů prostřednictvím e-mailů pro registrované zájemce. Kromě toho obsahují stránky také takzvané sdílené kalendáře, které představují přehled plánovaných akcí pořádaných nejen těmito organizacemi, ale i dalšími organizátory. (SKC, 2012i; Sportoviště města Sušice, 2013a) Tyto projekty umožňují vytvořit komplexní přehled nabídky aktivit z oblasti sportu a kultury, je ovšem potřeba zahrnout co možná největší podíl nabídky. Návrh na zlepšení komunikace a propagace jednotlivých aktivních zájmových spolků, sportovních klubů a dalších poskytovatelů volnočasových aktivit tedy spočívá v zapojení se do tohoto systému, prostřednictvím kterého budou propagovat připravované akce. Pro zlepšení propagace pravidelné činnosti klubů a spolků je vhodné vytvořit kompletní seznam poskytovatelů volnočasového vyžití, který shrnuje základní informace o činnosti, kontaktní údaje a podobně, a zveřejnit na stránkách SKC nebo Sportoviště města Sušice (podle zaměření činnosti). Tato opatření přispějí k vytvoření uceleného přehledu o možnostech dostupných ve městě Sušice a současně k propagaci jednotlivých zařízení a organizací. Kromě toho je vhodné doporučit zapojení do propagace prostřednictvím sociální sítě Facebook organizacím, které ji dosud nevyužívají, například Mateřské centrum Medvídek, Judo klub Sušice, Lawn Tennis Club Sušice, neboť umožňuje s minimálními náklady efektivně oslovovat velkou skupinu zvláště mladých lidí.

Poslední opatření navržené za účelem zkvalitnění informovanosti obyvatel Sušice o volnočasových aktivitách se týká rozšíření již existující služby. V srpnu roku 2014 zavedl Městský úřad v Sušici službu **SMS Infokanáal**, která umožňuje posílat občanům SMS zprávy s informacemi o fungování města, například o odstávkách vody, přerušení dodávek elektrické energie, termín konání zasedání zastupitelstva města, a také důležité informace v krizových situacích. K odběru bezplatných informačních zpráv do mobilního telefonu se zájemci přihlašují buďto prostřednictvím online formuláře na webových stránkách Městského úřadu Sušice, nebo posláním registrační SMS zprávy. (Městský úřad Sušice, 2015b)

Tato služba je založena na velké oblibě používání mobilních telefonů mezi širokou veřejností a prakticky neustálé dostupnosti, nabízí se tedy využití i pro propagaci plánovaných kulturních a sportovních akcí. Stačí mezi dosud poskytované informace zařadit také informace o kulturním programu. Provozovatel služby umožňuje rozdělení

příjemců do skupin podle druhu zasílaných zpráv. Toho je možné využít tak, že by si zájemci při registraci zvolili oblast, o které chtějí být informováni, předejde se tak zahlcení uživatele informacemi, o které nemá zájem. Uživatelům, kteří zvolí oblast kultury, budou zasílány pozvánky na plánované kulturní akce, případně také aktuality o změně programu apod. O zavedení této informační služby je nutné obyvatele Sušice informovat, vhodnými prostředky propagace jsou Sušické noviny, webové stránky SKC, informační portály Sušice.org a isusice.eu, také tištěné propagační materiály dostupné v jednotlivých zařízeních. Toto řešení představuje velmi operativní způsob komunikace vhodný pro cílení na všechny věkové kategorie včetně starších občanů, kteří dnes mobilní telefony, na rozdíl od internetu a sociálních sítí, hojně používají.

Závěr

Cílem práce bylo provést analýzu nabídky volnočasových aktivit dostupných v Sušici a zhodnotit tuto nabídku v závislosti na potřebách a požadavcích obyvatel města. Jako teoretický základ výzkumu byly využity poznatky, které byly doposud v oblasti volného času učiněny. Tyto poznatky umožnily vymezit a definovat volný čas jako část dne, kdy je člověk oproštěn od pracovních i jiných povinností a může ji využít k uspokojování svých osobních potřeb. Charakteristika funkcí volného času přinesla objasnění jeho významnosti nejen pro každého jedince, ale i pro celou společnost. Aktivita provozované ve volném čase totiž významnou měrou přispívají k relaxaci, obnově sil a rozvoji osobnosti, což ovlivňuje nejen psychologickou a sociologickou, ale i ekonomickou a politickou sféru života.

Pro účely výzkumu byly dále charakterizovány organizace, které působí v Sušici, a zaměřují svou činnost na nabídku volnočasových aktivit. Podrobnou analýzou bylo zjištěno, že ve městě existuje velké množství zařízení kulturního i sportovního charakteru, která poskytují širokou škálu možností využívání volného času. Mezi hlavní poskytovatele služeb v oblasti volnočasových aktivit patří příspěvkové organizace města Sportoviště města Sušice, p.o. a Sušické kulturní centrum, p.o., jejich nabídku ovšem doplňují sportovní kluby, zájmová sdružení i základní umělecká škola. Významným přínosem této práce je provedený marketingový výzkum, který byl realizován formou dotazníkového šetření mezi obyvateli města. Na základě výsledků výzkumu bylo možné popsat preference obyvatel ve vztahu ke způsobu trávení volného času a využívání volnočasových aktivit dostupných ve městě. Komparace těchto preferencí s existující nabídkou poskytla podklady pro zhodnocení situace v oblasti volnočasových aktivit v Sušici, což bylo cílem této práce. Podstatné je, že se podařilo identifikovat některé nedostatky v nabídce volnočasových aktivit a informovanosti, na jejichž odstranění by bylo vhodné se zaměřit. Z tohoto důvodu byla navržena opatření, která by mohla k odstranění nedostatků přispět. Opatření se týkají rozšíření nabídky sportovního vyžití a zavedení nové informační služby pro obyvatele města Sušice.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Průměrné peněžní vydání domácností na individuální spotřebu v ČR.....	13
Tabulka 2: Struktura obyvatelstva	16

Seznam obrázků

Obrázek 1: Odpovědi na otázku č. 1	45
Obrázek 2: Odpovědi na otázku č. 2	46
Obrázek 3: Odpovědi na otázku č. 3	46
Obrázek 4: Počet hodin volného času ve všední den jednotlivých věkových kategorií .	47
Obrázek 5: Odpovědi na otázku č. 4	48
Obrázek 6: Počet hodin volného času o víkendu jednotlivých věkových kategorií	48
Obrázek 7: Odpovědi na otázku č. 5	49
Obrázek 8: Odpovědi na otázku č. 6	50
Obrázek 9: Odpovědi na otázku č. 7	50
Obrázek 10: Odpovědi na otázku č. 9	51
Obrázek 11: Odpovědi na otázku č. 10	52
Obrázek 12: Odpovědi na otázku č. 11	52

Seznam použitých zkratk

atd.	a tak dále
AV ČR	Akademie věd České republiky
COICOP	Classification of Individual Consumption According to Purpose (Klasifikace individuální spotřeby podle účelu)
cit.	citováno
č.	číslo
č. s.	český skaut
ČSÚ	Český statistický úřad
KD	kulturní dům
kol.	kolektiv
KS	konzultační středisko
LTC	Lawn Tennis Club
m ²	metr čtverečný
MC	mateřské centrum
např.	například
o. s.	občanské sdružení
OSN	Organizace spojených národů
p. o.	příspěvková organizace
PC	personal computer (osobní počítač)
PS	pionýrská skupina
s.	stránka
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SDS	Sušický dětský sbor
SKC	Sušické kulturní centrum
SOŠ a SOU	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště

SVČ	středisko volného času
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
TJ	Tělovýchovná jednota
TK	taneční klub
v. v. i.	veřejná výzkumná instituce
z. s.	zapsaný spolek
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Seznam použité literatury

Knihy a monografické publikace

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.

MALÝ, Václav. *Marketingový výzkum: teorie a praxe*. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-7367-423-6.

PÁVKOVÁ, Jiřina a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 2008. ISBN 9788073674236.

ŘEZANKOVÁ, Hana. *Analýza dat z dotazníkového šetření*. Příbram: PBtisk, 2011. ISBN 978-80-7431-062-1.

Elektronické zdroje

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. Sušice. *E-senior: Portál vzdělávání seniorů* [online]. Česká zemědělská univerzita v Praze, 2015, 21. 01. 2015 [15.03.2015]. Dostupné z: <https://e-senior.czu.cz/mod/page/view.php?id=517>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Klasifikace individuální spotřeby (COICOP). *Český statistický úřad* [online] Praha: Český statistický úřad, 2014a. 14. 12. 2014a [cit. 16.12.2014]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_individualni_spotreby_-cz_coicop-

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Peněžní vydání domácností podle postavení osoby v čele domácnosti. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014b [cit. 16.12.2014]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=ZUR0040UU&&kapitola_id=14

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vybrané statistické údaje za obec – Sušice. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014c [cit. 19.12.2014]. Dostupné z:

http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=557153&cislotab=MOS+ZV01

DIVADELNÍ SPOLEK SCHODY [online]. Divadelní spolek SCHODY, nedatováno [cit. 23.02.2015]. Dostupné z: <http://www.divadloschody.eu/>

DOČEKAL, Daniel. Velký pohled Facebooku na české uživatele: co mají nejvíce v oblibě?. In: *Lupa.cz: Server o českém Internetu* [online]. Lupa.cz, © 1998 – 2015. 02. 03. 2015 [cit. 18.04.2015]. ISSN: 1213-0702. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/velky-pohled-facebooku-na-ceske-uzivatele-co-maji-nejvice-v-oblibe/>

DUMAZEDIER, Joffre. Volný čas. *Sociologický časopis*. [online]. 1966, 2 (3), 443 - 447 [cit. 02.11.2014]. ISSN 2336-128X. Dostupné z: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/85d4c642302e727780a1d4699a03f6a427337973_Volny%20cas.pdf

FACEBOOK. Tradiční Kloub, Sušice. *Facebook* [online]. Facebook, © 2015 [cit. 12.04.2015]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/tradicnikloub/timelineH>

HOLÁ, Petra. Nová cyklostezka nebude jen pro cyklisty. In: *Klatovský deník.cz* [online] VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., ©2005 – 2015. 10. 4. 2009 [cit. 24.01.2015]. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/nova-susicka-cyklostezka-nebude-jen-pro-cyklisty.html

INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE. Zprávy 2011. *Informační centrum OSN v Praze* [online]. Informační centrum OSN v Praze, © 2005 [cit. 12.12.2014]. Dostupné z: <http://www.osn.cz/zpravodajstvi/zpravy/zprava.php?id=762>

JUDOCLUB SUŠICE. *Judoclub Sušice* [online]. Judoclub Sušice, nedatováno [cit. 06.02.2015]. Dostupné z: <http://www.judoclubsusice.cz/>

JUDO KLUB BOBŘI SUŠICE. *Judo klub Bobři Sušice* [online]. Judo klub Bobři Sušice, nedatováno [cit. 07.02.2015]. Dostupné z: <http://judoklubbobrisusice.sweb.cz/>

JUNÁK - ČESKÝ SKAUT, STŘEDISKO VYDRŘÍ STOPA SUŠICE. *Vydří stopa: Skautské středisko* [online]. Junák - český skaut, středisko Vydří stopa Sušice, nedatováno [cit. 09.04.2015]. Dostupné z: <http://www.vydristopa.cz/>

KARAVANA SWINGERS BAND - Sušice [online]. KARAVANA SWINGERS BAND - Sušice nedatováno [cit. 23.02.2015]. Dostupné z: <http://karavanaband.sweb.cz/>

LTC SUŠICE. *LTC Sušice* [online]. LTC Sušice, nedatováno [cit. 06.02.2015]. Dostupné z: <http://www.ltcsusice.cz/>

MĚSTSKÝ ÚŘAD SUŠICE. *Pravidla pro poskytování fin. příspěvků na pravidelnou činnost sportovních organizací - rok 2015* [online]. Městský úřad Sušice, © 2015. 08. 01. 2015a [cit. 18.04.2015]. Dostupné z: <http://www.mestosusice.cz/mususice/user/deska/Pravidla-prispevky%20na%20pravidelnou%20cinnost-sport-17.12.2008%20-%20aktualizace%202015.pdf>

MĚSTSKÝ ÚŘAD SUŠICE. SMS Infokaná. Městský úřad Sušice [online]. Městský úřad Sušice, © 2015b [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.mestosusice.cz/mususice/fr.asp?tab=mususice&id=6078>

MC MEDVÍDEK. *Výroční zpráva za rok 2011* [online]. MC Medvídek, 2012 [cit. 15.03.2015]. Dostupné z: <http://34908.w8.wedos.ws/wp-content/uploads/2012/12/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD-zpr%C3%A1va-za-rok-2011.pdf>

MC MEDVÍDEK. *MC Medvídek* [online]. MC Medvídek, © 2015 [cit. 15.03]. Dostupné z: <http://34908.w8.wedos.ws/>

MYSTIC CONSTRUCTIONS. Skatepark Sušice. *Mystic constructions* [online] Mystic constructions, nedatováno, 2. 11. 2013 [cit. 24.01.2015]. Dostupné z: <http://mysticconstructions.cz/skatepark-susice/>

OFFPARK. *Offpark* [online]. Offpark, © 2008-2014 [cit. 28.01.2015]. Dostupné z: <http://www.offpark.cz/>

PS OTAVA SUŠICE. *Pionýrská skupina Otava Sušice* [online]. PS Otava Sušice, 2011 [cit. 09.04.2015]. Dostupné z: <http://www.psotava.cz/>

SDH SUŠICE. *SDH Sušice* [online]. SDH Sušice, © 2013 [cit. 05.04.2015]. Dostupné z: <http://www.sdh-susice.cz/>

SDS - SUŠICKÝ DĚTSKÝ SBOR. O nás. *Sušický dětský sbor* [online]. SDS - Sušický dětský sbor, 2014 [cit. 08.03.2015]. Dostupné z: <http://www.susicesds.cz/o-nas>

SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA SUŠICE. *Sociální služby města Sušice* [online] Sociální služby města Sušice, nedatováno a [cit. 21.01.2015]. Dostupné z: <http://www.socialni-susice.cz/>

SKC - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. Galerie Branka. *SIRKUS - Sušické kulturní centrum* [online]. SKC - Sušické kulturní centrum, © 2012f [cit. 19.02.2015]. Dostupné z: <http://www.kulturasusice.cz/cz/galerie/galerie-branka.html>

SKC - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. Galerie SIRKUS. *SIRKUS - Sušické kulturní centrum* [online]. SKC - Sušické kulturní centrum, © 2012e [19.02.2015]. Dostupné z: <http://www.kulturasusice.cz/cz/galerie/galerie-sirkus.html>

SKC - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. Kalendář akcí. *SIRKUS - Sušické kulturní centrum* [online]. SKC - Sušické kulturní centrum, © 2012i [cit. 18.04.2015]. Dostupné z: <http://www.kulturasusice.cz/cz/akce/kulturni-program.html>

SKC - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. Kafe. *SIRKUS - Sušické kulturní centrum* [online]. SKC - Sušické kulturní centrum, 2012g [cit. 19.02.2015]. Dostupné z: <http://www.kulturasusice.cz/cz/kafe.html>

SKS - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. *Knihovna* [online]. SKS - Sušické kulturní centrum, © 2012c [cit. 19.02.2015]. Dostupné z: <http://mksusice.kulturasusice.cz/>

SKC - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. *Kino* [online]. SKC - Sušické kulturní centrum, © 2012d [cit. 19.02.2015]. Dostupné z: <http://www.kinosusice.cz/cz/>

SKS - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. Sokolovna. *SIRKUS - Sušické kulturní centrum* [online]. SKS - Sušické kulturní centrum, © 2012b [cit. 19.02.2015]. Dostupné z: <http://www.kulturasusice.cz/cz/sokolovna.html>

SKS - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. O nás. *SIRKUS - Sušické kulturní centrum* [online]. SKS - Sušické kulturní centrum, © 2012a [cit. 19.02.2015]. Dostupné z: <http://www.kulturasusice.cz/cz/o-nas.html>

SKC - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. Solovačka. *SIRKUS - Sušické kulturní centrum* [online]. SKC - Sušické kulturní centrum, © 2012h [cit. 23.02.2013]. Dostupné z: <http://www.kulturasusice.cz/cz/spolky/solovacka.html>

SKS - SUŠICKÉ KULTURNÍ CENTRUM. *Výroční zpráva Sušické kulturní centrum – SIRKUS, p.o. 2013* [online]. SKS - Sušické kulturní centrum, 04. 04. 2014 [cit. 19.02.2015]. Dostupné z: <http://www.kulturasusice.cz/userfiles/dokumenty/vyrocnizprava-susicke-kulturni-centrum-sirkus-2013.pdf>

SOCIÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA SUŠICE. Univerzita třetího věku. *Sociální služby města Sušice* [online]. Sociální služby města Sušice, nedatováno b [cit. 15.03.2015]. Dostupné z: <http://www.socialni-susice.cz/?action=uni3v>

SOŠ A SOU SUŠICE. Pronájem sportovního areálu. *SOŠ a SOU Sušice* [online]. SOŠ a SOU Sušice, nedatováno [cit. 06.02.2015]. Dostupné z: <http://www.sossusice.cz/pronajem-sportovniho-arealu>

SPORTOVIŠTĚ MĚSTA SUŠICE. Bazén. *Sportoviště města Sušice* [online] Sportoviště města Sušice, ©2013c [cit. 24.01.2015]. Dostupné z: <http://www.sportoviste-susice.cz/bazen/>

SPORTOVIŠTĚ MĚSTA SUŠICE. Letní koupaliště. *Sportoviště města Sušice* [online] Sportoviště města Sušice, ©2013e [cit. 24.01.2015]. Dostupné z: <http://www.sportoviste-susice.cz/letni-koupaliste/>

SPORTOVIŠTĚ MĚSTA SUŠICE. O nás. *Sportoviště města Sušice* [online] Sportoviště města Sušice, ©2013a [cit. 24.01.2015]. Dostupné z: <http://www.sportoviste-susice.cz/o-nas/>

SPORTOVIŠTĚ MĚSTA SUŠICE. Vybavení fitness. *Sportoviště města Sušice* [online] Sportoviště města Sušice, ©2013d [cit. 24.01.2015]. Dostupné z: <http://www.sportoviste-susice.cz/vybaveni-fitness/>

SPORTOVIŠTĚ MĚSTA SUŠICE. Zimní stadión. *Sportoviště města Sušice* [online] Sportoviště města Sušice, ©2013b [cit. 24.01.2015]. Dostupné z: <http://www.sportoviste-susice.cz/zimni-stadion/>

SVATOBOR SUŠICE. *Svatobor Sušice* [online]. Svatoobor Sušice, nedatováno [cit. 23.2.2015]. Dostupné z: <http://tk-fialka-skc-susice.webnode.cz/>

SVČ - STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU SUŠICE. Úřední deska. *Středisko volného času Sušice* [online]. SVČ - Středisko volného času Sušice, nedatováno [cit. 12.03.2015]. Dostupné z: http://www.ddmsusice.cz/uredni_deska.php

ŠAMANOVÁ, Gabriela. *Volný čas* [online] Praha: Centrum pro výzkum veřejného mínění AV ČR, v.v.i, 2010. 14. 01. 2010 [cit. 16.12.2014] Dostupné z: <http://cvvm.soc.cas.cz/zdravi-volny-cas/volny-cas>

ŠUMAVANET.CZ. Firmy a služby. *Sušice a okolí* [online] ŠumavaNet.cz, nedatováno b [cit. 21.01.2015]. Dostupné z: <http://www.mestosusice.cz/susice/firmy.asp>

ŠUMAVANET.CZ .Ostrov Santos. *Sušice a okolí*. [online] ŠumavaNet.cz, nedatováno d [cit. 12.04.2015]. Dostupné z: <http://www.mestosusice.cz/susice/urady.asp>

ŠUMAVANET.CZ. Úřady, Organizace. Sušice a okolí. [online] ŠumavaNet.cz, nedatováno c [cit. 21.01.2015]. Dostupné z: <http://www.mestosusice.cz/susice/urady.asp>

ŠUMAVANET.CZ. Základní údaje. *Sušice a okolí* [online] ŠumavaNet.cz, nedatováno a [cit. 21.01.2015]. Dostupné z: <http://www.mestosusice.cz/susice/zaklad.asp>

TJ SUŠICE. *Fotbal TJ Sušice* [online]. TJ Sušice, nedatováno [cit. 28.01.2015]. Dostupné z: <http://www.fotbalsusice.cz/>

TJ SUŠICE. *Hokejový oddíl TJ Sušice* [online]. TJ Sušice, © 2009 - 2015 [cit. 28.01.2015]. Dostupné z: <http://www.hokejsusice.cz/>

TK Fialka [online]. © 2013 [cit. 23.02.2015]. Dostupné z: <http://tk-fialka-skcsusice.webnode.cz/>

TVŮRČÍ SKUPINA ŠUMÁK. O sdružení. Tvůrčí skupina Šumák [online]. Tvůrčí skupina Šumák, [2015] [cit. 28.03.2015]. Dostupné z: <http://www.sumak.eu/o-sdruzeni>

VOLEJBAL SUŠICE. *Volejbal Sušice* [online]. Volejbal Sušice, nedatováno [cit. 28.01.2015]. Dostupné z: <http://www.volejbalsusice.wz.cz/>

ZŠ SUŠICE, LERCHOVA ULICE. Kroužky. *ZŠ Sušice, Lerchova ulice* [online]. ZŠ Sušice, Lerchova ulice, nedatováno [cit. 07.02.2015]. Dostupné z: <http://www.zssusice.cz/krouzky.html>

ZŠ T. G. MASARYKA. Kroužky. *ZŠ T. G. Masaryka* [online]. ZŠ T. G. Masaryka, © 2013. 20. 02. 2015 [cit. 07.02.2015]. Dostupné z: <http://www.zstgmasaryka.cz/zs-tg-masaryka/krouzky>

ZUŠ FRANTIŠKA STUPKY V SUŠICI. *ZUŠ Sušice* [online]. ZUŠ Františka Stupky v Sušici, 2014. 21. 10. 2014 [cit. 08.03.2015]. Dostupné z: <http://www.zussusice.cz/Hudebni-oddeleni-HO.html>

Ústní sdělení

HAMÁK, Lukáš. ředitel Sportoviště města Sušice [ústní sdělení]. Sušice, 12. 03. 2015

LUDVAROVÁ, Marie. vedoucí Střediska volného času Sušice [ústní sdělení]. Sušice, 02. 04. 2015

POPELOVÁ, Kristína. principálka Sušiského divadla oochotníků SušDivOch [ústní sdělení]. Sušice, 27. 03. 2015

Abstrakt

DUŠKOVÁ, Šárka. *Analýza a hodnocení volnočasových aktivit v Sušici*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 69 s., 2015

Klíčová slova: volný čas, volnočasové aktivity, sport, kultura, město Sušice

Předložená práce je zaměřena na analýzu volnočasových aktivit dostupných ve městě Sušice provedenou za účelem zhodnocení možností trávení volného času a navržení vhodných opatření ke zlepšení. Analýza byla provedena na základě poznatků získaných z charakteristiky existujících organizací a jejich činnosti v oblasti volnočasových aktivit, a z marketingového výzkumu poptávky po volnočasových aktivitách. Výzkum byl uskutečněn metodou dotazníkového šetření uskutečněného mezi obyvateli Sušice. Závěry plynoucí z výzkumu pomohly identifikovat nedostatky nabídky volnočasových aktivit, na základě kterých byla navržena opatření k jejich odstranění.

Abstract

DUŠKOVÁ, Šárka. *Analysis and assessment of leisure activities in Sušice*. Bachelor Thesis. Plzeň: Faculty of Economics, University of West Bohemia, 69 p., 2015

Key words: leisure time, leisure activities, sport, culture, the Town of Sušice

This thesis aims to analyze leisure activities which are available in Sušice in order to evaluate possibilities of spending free time and to draft some improvements. The analysis was based on research of existing organizations and their activities in the field of leisure activities. It was also based on marketing survey of demands for leisure activities. Questionnaires were distributed to a sample group of citizens of the Town of Sušice in order to realize this survey. Acquired data were used to identify flaws and lacks in the sector of free time activities. These information allowed to bring some enhancements to improve actual situation in this area in Sušice.